

PEAB INDUSTRI OY, YMPÄRISTÖLUPA JA MAA-AINESTEN OTTOLUPA, KALLION LOUHINTA JA MURSKAUS, SEKÄ ALOITUSLUPA, UURAISTEN TAKATASKUN KALLIOALUE

YMPJAOSTO 9.4.2024 § 14
(Yhteislupa)

Dnr:o

D/241/11.01.00.01/2023

Kuulutuksen julkaisupäivä
15.4.2024

Tiedoksisaantipäivä 22.4.2024

PERUSTELUOSA**ASIA (MAL 4 a § ja YSL 47 a §)**

Päätös maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain lupahakemusten yhteiskäsittelyn (MAL 4 a § ja YSL 47 a §) mukaisesta hakemuksesta, joka koskee kalliokiviaineksen ottamista louhimalla sekä kiven murskausta. Lupaa haetaan kivenlouhimolle ja siirrettävälle kivenmurskaamolle.

Samalle tuotantoalueelle päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottoluvasta Uuraisten kunnan Kangashäkin kylässä tilalla Takatasku RN:o 1:432.

Lupaa haetaan myös toiminnan aloittamiselle ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa (YSL § 199, MAL 21 §)

LUVAN HAKIJA

Peab Industri Oy

Karvaamokuja 2 A

00380 HELSINKI

Y-tunnus 2977551-2

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Peab Industri Oy omistaa Uuraisten kunnan Kangashäkin kylässä sijaitsevan kiinteistön Takatasku (892-402-1-432). Haetaan lupaa kalliokiviaineksen ottamiseen ja murskaamiseen, kokonaisottomäärä on noin 1 500 000 kiinto-m³. Alueelle on voimassa oleva maa-aines- ja ympäristölupa (ympäristölautakunta 15.2.2017 §8, voimassa 21.3.2032 asti). Hakemus koskee kalliokiviainesten ottotoiminnan jatkamista Takataskun ottoalueella Ympäristö- ja maa-aineslupahakemuksen ottosuunnitelman 30.8.2019 mukaisesti. Lupaa haetaan 15 vuodeksi maa-aineslain

10 § 2.momentin perusteella. Lupaa haetaan siten, että lainvoimaiseksi tullessaan korvaa voimassa olevan maa-aines- ja ympäristöluvan (15.2.2017 § 8).

Samalla haetaan lupaa aloittaa toiminta hakemuksen mukaiselle ottoalueelle vakuutta vastaan ja olemassa olevan luvan mukaisin ehdoin mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Hakemuksen mukaista lupaa on käsitelty aiemmin ympäristöjaostossa 16.2.2021 §7 (D/252/11.01.00.01/2019), jolloin ympäristöjaosto päätti hylätä yhteislupahakemuksen. Päätöksestä valitettiin Vaasan Hallinto-oikeuteen. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä 25.10.2023 (D/20396/03.04.04.04.23/2021) ympäristöjaoston päätös kumottiin ja asia palautettiin ympäristöjaostolle uudelleen käsiteltäväksi. Asian uudelleen käsittelyssä tulee ottaa huomioon, mitä hallinto-oikeuden perusteluissa on lausuttu: Ennen kuin ympäristöjaosto ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi luvan hakijalle tulee, mikäli yhtiö haluaa jatkaa hakemustaan, varata tilaisuus täydentää hakemusta pohjavesiselvityksillä. Pohjavesiselvitykset saatuaan ympäristöjaoston tulee arvioida, edellyttääkö hakemuksen mukainen toiminta maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua vesilain mukaista lupaa. Mikäli vesilain mukaisen luvan arvioidaan olevan tarpeen, tulee hakijalle varata tilaisuus vesilain mukaisen luvan hakemiseen. Sen jälkeen ympäristöjaoston tulee ratkaista asia uudelleen.

Hakija on täydentänyt hakemustaan pohjavesiselvityksellä (Ulla Liski Oy, 23.10.2023).

Lupahakemusalue sijoittuu Uuraisten kunnan Kangashäkin kylän tilalle Takatasku (892-402-1-432) kallioalueelle.

Liite: sijaintikartta

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittely (MAL 4 a § ja YSL 47 a §). Maa-aineslupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupa käsitellään ja ratkaistaan pääsääntöisesti yhdessä.

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 27 § ja 29 §. Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014) 2 § kohdat 6 a ja 6 b (kiven louhimo tai sellainen muu kuin maanrakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää ja kiinteä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus tai sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.)

Maa-aineslain (555/1981) 1 §:n ja 4 §:n mukaan kiven, soran, hiekan, saven ja mullan ottamiseen pois kuljetettavaksi taikka paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi tarvitaan lupa lukuun ottamatta tavanomaista kotitarvekäyttöä.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n kohdan 6 perusteella lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (Uuraisten ympäristöjaosto). Maa-aineslain (555/1981) 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottoon myöntää kunnan määräämä viranomainen. Uuraisten kunnan lupaviranomainen on ympäristöjaosto, jolle kuuluvat maa-aineslain mukaiset viranomaistehtävät.

Yhteiskäsittelylupien ratkaisulta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella (Uuraisten kunnan ympäristöjaosto).

ASIAN VIREILLETULO

Maa-aines- ja Ympäristölupahakemus on tullut vireille 20.11.2023. Peab Industri Oy (Y-tunnus 2977551-2) on ilmoittanut 17.4.2020, että YIT Teollisuus Oy:n toiminimi on muuttunut Peab Industri Oy:ksi 1.4.2020 alkaen. Uuraisten kunnan ympäristöjaosto on hyväksynyt päätöksellään 26.5.2020 §23 Peab Industri Oy:n pyynnön toiminimen muuttamisesta päällystys- ja kiviainesliiketoimintaan liittyviin lupiin.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Kaava

Keski-Suomen maakuntakaavassa alue on merkitty biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita. Suunnittelumääräyksessä kaavamerkintäalueilla maa- ja metsätalous sekä turvetuotanto tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että kulloinkin voimassa olevassa Keski-Suomen pintavesien toimenpideohjelmassa esitetyt vesienhoidon tavoitteet saavutetaan.

Läheinen ampumarata on merkitty maakuntakaavaan merkinnällä eu (ampuma- ja moottorirata). Suunnitelma-alueen kaakkoispuolella, noin 1400 m Kiiskilammen rannalla sijaitsee Häkin Harjun luonnonsuojelualue.

Alueen läheisyydessä olevien lampien Heinälammen, Ruotokassin ja Saarilammen ranta-alueella on voimassa rantayleiskaava (KV 19.4.2010 § 4).

Luvat

Uuraisten kunnan ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle maa-aines- ja ympäristöluvan 15.2.2017, joka on voimassa 21.3.2032 (kokonaisottomäärä 560 000 m³).

Samalla kiinteistöllä (1:432) on ollut myös kaksi muuta maa-aineslupa-aluetta soranottoon, 10.6.2009 ja 29.8.2017 (kokonaisottomäärä 120 000 m³) myönnettyt

luvut, mutta molemmissa on ottotoiminta päättynyt ja ne on muotoiltu ja taimetettu. v.2009 lupa-alueelle on tehty lopputarkastus, v.2017 ottoalueella on vielä kaksi tuotekasaa.

Siirrettävä asfalttiasema on rekisteröity 31.3.2015 ja sen sijaintipaikka on suunnitelman mukaisen kallioalueen länsipuolella, pohjavesialueen ulkopuolella.

Lisäksi hakijalla on Uuraisten maaseutu ympäristö lautakunnan myöntämä lupa (22.9.2009, 50 §, n. 1 ha) kiviainesten varastokentälle tämän suunnitelman mukaisen kallioalueen ja alueelle tulevan tien pohjoispuolella.

25.7.2001 (TN:ro 818 000) pidetyn tietoimituksen perusteella tilalla Takatasku (892-402-1-432) on tieoikeus Heinälamminpuron yksityistiehen.

LAITOKSEN SIJAINNIPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Sijainti

Alue sijaitsee Uuraisten keskustasta 10 km koilliseen Uurainen-Hirvaskangas maantien pohjoispuolella. Kangashäkin keskustaan on matkaa noin 2.8 km. Kulku alueelle tapahtuu Häkintie-Uuraistentieltä Ampumaradantien ja Kekkosenpöydäntien kautta Heinälamminpuron yksityistietä.

Kallioalue

Suunnitelma-alueen pohjoisosa on ottotoiminnassa. Hankealue sijaitsee kalliomaella. Hankealueella korkeustaso vaihtelee + 150 - +170 m. Korkeus laskee pohjoisen, lännen ja koillisen suuntaan. Kalliorinta on korkeimmillaan yli 20 metriä.

Takataskun kallioalueen laadusta on tehnyt selvityksen FM, geologi Keijo Uusikartano 7.12.2016. Selvityksen mukaan Takataskun louhosalueella kallioperä on pääosin ns. graniitidia eli graniittista kiviainesta. Yleisemmin se on massamaista graniittia, paikoin graniittigneissä, joka on selvästi suuntautunutta, osin raitaista kiveä. Louhoksen kalliopinnassa on nähtävillä kolme rakoilusuuntaa, mutta ei yhtään ruhjetta tai hiertopintaa. Alueella on kaksi rakoilusuuntaa, jotka ovat pääosin pystyrakoilua sekä yksi vaakarakoilu. Raot ovat tiiviitä eikä avoimia tai täytteisiä rakoja ole havaittu. Erityisesti vaakarakoilu on harvaa. Rakoilun ja kallioperän rakenteen perusteella kallioperä on erittäin heikosti vettä johtavaa.

Pinta- ja pohjavesiolosuhteet

Suunnitelma-alue sijaitsee osittain (3,5 ha) Kangashäkin (0989207) 2E. luokan pohjavesialueella, sekä sen muodostumisalueella. Kangashäkin pohjavesialue oli aiemmin I-luokan pohjavesialue, mutta Keski-Suomen ELY-keskus on tarkistanut

pohjavesialueiden luokituksia ja rajauksia (KESELY/91/2019), jonka mukaisesti Kangashäkin pohjavesialue siirtyi luokkaan 2E. 2-luokan pohjavesialue on vedenkäyttöön soveltuva pohjavesialue ja E-merkintä tarkoittaa, että pohjavesialueella on pohjavedestä suoraan riippuvaisia ekosysteemejä. Kangashäkin vedenottamo sijaitsee kaivualueen eteläreunasta noin 2 km kaakkoon, mutta vedenottamo ei ole enää käytössä. Kangashäkin vedenottamo on poistettu käytöstä lokakuussa 2017. Juholan pohjavedenottamohanke on aiemmin ollut suunnitteilla. Pohjavesiselvityksen (Ulla Liski Oy, 23.10.2023) mukaan hankealueelta ei kulkeudu pohjavettä Juholan pohjavedenottamon suuntaan.

Suunnitelma-alueella on viisi pohjavesiputkea, joista on tehty putkien HP1-HP4 osalta pinnantasotarkkailua 4 kertaa vuodessa. Pohjavesiputkien vedenpinnan tasot ovat olleet keskimäärin tasoilla +138,46 - +140,28 (N2000). Jatkossa v. 2022 asennettu putki PVP2 otetaan mukaan tarkkailuun. 28.12.2022 mitattiin Takataskun tilan (1:432) pohjavesiputkien pohjavesitasoksi HP1 +139,08, HP2 +138,34, Hp3 +139,67, HP4 +139,99 (N2000). Talousvesikaivoja ei ole lähialueella. Pohjaveden laatua ei ole säännöllisesti Kangashäkin pohjavesialueella mitattu. Vanhan kaatopaikan tutkimuksen (Maaperä kuntoon-hanke) yhteydessä on vuonna 2022 otettu kaksi näytettä pohjaveden havaintoputkista PVP2 ja HP1 (vanha putki, jonka sijainti on nykyisen putken HP1 vieressä). Näytteistä analysoitiin metallit ja puolimetallit liukoisina pitoisuuksina, BTEX-yhdisteet, polyaromaattiset hiilivedyt, klooratut alifaattiset hiilivedyt sekä öljyhiilivedyt. Kummassakin havaintopaikassa pohjavesi täytti tutkittujen ominaisuuksien perusteella talousveden laatuvaatimukset ja pitoisuudet alittivat vesienhoidon suunnittelua varten määritellyn ympäristölaatu normin. Pohjavesiselvityksessä on todettu, että havaintopaikkojen sijainti on oletettuun pohjaveden virtaussuuntaan nähden edustava ja tulosten perusteella voidaan todeta, että alueella harjoitettu maa-ainesten ottaminen ei ole heikentänyt alueen pohjaveden laatua.

Edelliset laajat vedenlaatatutkimukset on tehty 27.1.2012 Keski-Suomen ELY-keskuksen tekemänä Kangashäkin pohjavesiselvityksessä (15.2.2012). Tuolloin pohjavesi täytti hyvälle talousvedelle asetetut laatuvaatimukset.

Kaivualueen koillispuolella, noin 500 metrin etäisyydellä sijaitsee suppalampi, Kulkevalampi, joka on noin 4900 m² pienvesistö. Lampi sijaitsee Peab Industri Oy:n tilalla Takatasku (1:432). Kulkevanlammen vedenpinnantaso on n. +140,5 m.

Heinälampi, joka sijaitsee suunnitelma-alueen itä- ja lounassuunnassa, on tasossa +142.1. Koillisen suunnassa sijaitseva Saarilampi on tasossa +138,1 ja luoteessa sijaitseva Ruotokassi lampi on tasossa +142,0 (N2000). Pohjavesiselvityksen mukaisesti pohjaveden pinnan tasojen perusteella Kangashäkin pohjavesialueen luoteisosassa pohjaveden virtaussuunta on pohjavesialueen koillispuolelle sijaitsevalla Halttusneva-suolle, josta vesi kulkeutuu pintavetenä edelleen pohjoiseen Saarilampeen. Alueella ei ole toiminnan aikana esiintynyt missään vaiheessa lammikoitumista eikä hulevesiä ole virrannut missään osassa louhosta. Sade- ja sulamisvedet ovat imeytyneet rikotettuun pohjaan ja ovat sitä kautta suotautuneet pohjoisosaan varastokentän suuntaan.

Biologisesti merkittävä metsälakikohde on ottoalueen läheisyydessä, luoteis- ja pohjoisosassa kulkeva Heinälamminpuro. Heinälamminpurossa kasvaa mm. runsaasti maakunnallisesti harvinaista jokileinikkiä, sekä purolitukkaa ja kurjenmiekkää. Heinälamminpuro kulkee Ruotokassin 2. luokan pohjavesialueen ja Kangashäkin 2E. luokan pohjavesialueen rajalla. Näillä pohjavesialueilla ei katsota olevan suoraa hydrologista yhteyttä.

Suoalue

Ottamisalueen sisäpuolelle jää pienialainen saraneva. Hakemuksen liitteenä on vuonna 2016 teetetty suoselvitys (Uuraisten Kangashäkin suoselvitys, Ramboll, 19.9.2016). Selvitys teetettiin edellisen lupahakemuksen yhteydessä ja se on jo silloin toimitettu lupaviranomaiselle. Selvityksen mukaan suo on pintavesivaikutteinen saraneva, joka saa vetensä ympäröiviltä rinteiltä. Suon lounaispäässä esiintyy pienellä alalla avoluhtaa. Suon on vesitaloudeltaan luonnontilainen. Suo on pienialaisuutensa, luonnontilaisuutensa ja selvästi muusta ympäristöstä poikkeavana metsätaloudellisesti merkityksettömänä alueena mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen arvokas elinympäristö. Metsälakia sovelletaan metsän hoitamiseen ja käyttämiseen metsätalousmaaksi luettavilla alueilla (2 §). Metsälaki ei estä metsätalousmaan ottamista muuhun käyttöön (3 §). Suoalalta ei havaittu uhanalaisia tai muita huomionarvoiseksi luokiteltuja kasvilajeja, eikä Suomen kansainvälisiä vastuulajeja (nk. EVA-lajit). Luontotyyppinä saranevat lukeutuvat uhanalaisuustarkastuksessa Etelä-Suomessa vaarantuneisiin (VU) ja koko Suomen tasolla tarkasteltuna silmälläpidettäviin (NT) luontotyyppisiin. Avoluhtat on luokiteltu Etelä-Suomessa silmälläpidettäviin (NT) ja koko Suomen tasolla säilyviin (LC) luontotyyppisiin.

Suon luontoarvoja on puntaroitu Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisussa, koska niiden perusteella ympäristöjaosto hylkäsi edellisen hakemuksen (16.2.2021 §7). Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisussa on todettu mm. että ”ympäristöjaosto ei ole voinut hylätä maa-aineslupahakemusta maa-aineslain 3 §:n 4 momentin perusteella.” ”Hallinto-oikeus arvioi, että saadun selvityksen perusteella sarasuolla ei ole sellaisia luonnonarvoja, joita voitaisiin pitää ympäristönsuojelulain 49 §:n 4 kohdassa tarkoitettuina erityisinä luonnonolosuhteina.” Lisäksi Hallinto-oikeus arvioi, että ”hankekiinteistöllä sijaitseva sarasuo ei ole maa-aineslain 3§:n 1 momentin 2 kodassa tarkoitettu erikoinen luonnonesiintymä.”

Luonnonsuojelualueet

Alueella ei ole luonnonsuojelualueita tai muita tiedossa olevia maiseman- tai luonnonsuojelun kannalta arvokkaita kohteita. Hankealueelta noin 1200 m etäisyydellä Kiiskilammen ympärillä sijaitsee yksityinen luonnonsuojelualue (Häkinharjun luonnonsuojelualue), joka on perustettu Keski-Suomen ELY-keskuksen päätöksellä 18.1.2013 osana metsien monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvän METSO-ohjelman toteuttamista. Muita suojelualueita ei lähistöllä ole.

Alueen muu toiminta

Mattilan tilalle (1:349) on myönnetty ympäristö- ja maa-aineslupa kallion louhintaan 29.11.2016 §56. Mattilan kallionlouhinta rajaan on etäisyyttä noin 400 metriä kaakkoon. Paukkulan ampumarata sijaitsee noin 840 metrin etäisyydellä ottoalueesta etelä- kaakkoon. Ampumaradalta muodostuu ajoittaista melua.

Naapuritilat ovat maa-ainesten otto- ja metsätalouskäytössä. Suunnitelma-alueen koillis- ja itäosassa kulkee Kekkonenpöydän yksityistie.

Lähimmät asuinrakennukset

Lähin asuinrakennus sijaitsee kaivualueen reunalta noin 2100 metriä kaakkoon. Lähimmät vapaa-ajan asunnot sijaitsevat n. 870 m Lounaaseen Heinälammien rannalla ja 950 m koilliseen Saarilammen rannalla sekä Kiiskilammen rannalla kaivualueen reunalta noin 1300 metriä kaakkoon.

Lähimmät häiriintyvät kohteet ja niiden etäisyys suunnitelma-alueen kaivualueen rajalta mitattuna on esitetty seuraavassa:

Taulukko 1. Naapuritiedot ja muut lähialueen kohteet

Kohde	Kohteen nimi, kiinteistötunnus tai käytösosoite	Etäisyys ottamisalueesta
Rajanaapurit	892-402-5-4, 892-402-1-236, 892-402-1-431, 892-402-1-349, 892-402-1-143, 892-402-1-372, 892-402-5-0, 892-402-876-5 (vesialueet)	
Lähin vapaa-ajan asutus	892-402-5-2 892-402-1-236	870 m lounaaseen 950 m koilliseen
1- tai 2- luokan pohjavesialue	Kangashäkin 1-lk:n alue (09 892 07)	osittain ottamisalueella
Pohjavedenottamo	Juholan pohjavedenottamohanke (ei käytössä) Kangashäkin vedenottamo (ei käytössä)	n. 3000 m n. 2000 m
Muu luonnonsuojelualue	Kiiskilammen ympärillä kiinteistöllä 892-402-1-349 ja kiinteistöllä 892-402-1-349	> 1000 m
Muu/muita ympäristöä kuormittavia toimintoja, mitä?	Ampumarata	> 1000 m itään

Nykytilanne alueella

Pohjavesialueella, sen muodostumisalueella Kangashäkissä on tällä hetkellä seitsemän voimassa olevaa maa-ainesten ottolupa-alueita, joista kaksi on kallion louhinta-alueita. Kahteen näistä liittyy ympäristölupa. Näistä kolmelle soranottoalueelle ollaan parin seuraavan vuoden kuluessa tekemässä maisemointitoimenpiteet. Luvat ovat jakautuneet kolmen eri toimijan kesken. Muodostumisalueelle sijoittuu myös ampumarata, jolla on ympäristölupa toiminnalleen. Pohjavesialueella sijaitsevalle tieosuudelle on ympäristölupa ralliautojen testaustoiminnalle (max. 15 x/vuosi). Takataskun tilalla on myös myönnetty ympäristölupa moottoripyörien ajoharjoitteluradalle 5.12.2013. Tämän toiminnan on maanomistaja Peab Industri Oy kieltänyt vuonna 2015.

Mattilan kallionlouhinta-alue (2,35 ha, suunnitelma-alueen pinta-ala 9,86 ha) naapuritilalla on aikaisemmin koskematon aluetta. Lupa tälle on annettu 1.12.2016 (DNR:o 302/521/2016 § 56).

Hakemuksen mukaisen suunnitelma-alueen pohjoisosa on ottotoiminnassa. Voimassa olevan lupa-alueen pintamaat on läjitetty alueen reunoille, maisemoinnin yhteydessä pintamaita levitetään alueen luiskiin ja pohjatasolle. Kalliorintausta on ylimmillään yli 20 m, ottamisaluetta ympäröi teräsverkkoaita. Etelässä laajennusalueella on tiheää mäntyvaltaista n. 20-25 vuotta vanhaa sekametsää mustikkatyyppin kankaalla. Korkeustasot vaihtelevat siellä n. +150- +170 m välillä.

LUPAHAKEMUS ja ottamissuunnitelma

Samanaikaisesti haetaan sekä ympäristö- että maa-ainelupaa, jotka käsitellään yhteiskäsittelymenetelmällä yhdellä lupapäätöksellä. Samalla haetaan myös lupaa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Ottoalue

Suunnitelma-alueen pinta-ala:	23 ha
Ottamisalueen pinta-ala:	10,3 ha
Kokonaisottomäärä:	1 500 000 m³ ktr
Vuotuinen ottomäärä:	53500 - 140 000 m³ ktr
Haettu ottamisaika:	15 vuotta

Ottosuunnitelman mukainen kaivualue on pinta-alaltaan noin 10,3 ha. Ottamisalue on alue, jossa kiviaineksen louhinta tapahtuu ja suunnitelma-alueella tarkoitetaan yhteislupahakemuksen mukaista aluetta 23 ha, johon kuuluu ottamisalueen lisäksi varastointialueet ja tukitoiminta-alueet. Alkuvaiheessa myös murskausta tapahtuu suunnitelma-alueen rajapinnassa, siirtyen toiminnan edetessä kokonaisuudessaan

ottamisalueen rajaukseen. Varastointikenttä tukitoimintoinen ja pintamaiden varastointialueet sijoittuvat suunnitelma-alueen välittömään läheisyyteen. Varastointialue, jolle Uuraisten maaseutu ympäristölautakunta on myöntänyt luvan 22.9.2009, sijoittuu alueen pohjoisosaan. Pintamaiden läjitysalue on varattu alueen itäosaan.

Alueen louhintataso tulee olemaan alimmillaan tasolla +143,8 m (N2000). Vuotuinen louhinta- ja murskausmäärä vaihtelee markkinatilanteen mukaan, tuotteita valmistetaan niiden menekkiä vastaava määrä. Varastokasoja pyritään valmistelemaan yhdellä toimintakerralla noin vuoden tarpeeksi. Murskausta ja louhintaa tehdään yleensä yhdessä tai kahdessa jaksossa vuodessa.

Hakijan tarkoituksena on louhia Takataskun kallioalueelta kalliokiviaineksia ja jalostaa ne edelleen erilaisiksi kiviainestuotteiksi. Hakijan mukaan alueelta saatava kiviaines on laadultaan sellaista, että se soveltuu myös vaativampiin käyttökohteisiin ratasepeliksi sekä betoni- ja asfalttituotantoon.

Lupahakemuksen mukaan tarkoitus on louhia ja murskata kalliokiviainesta keskimäärin 150 000 tn vuodessa, mutta enintään 400 000 tonnia vuodessa, keskimäärin noin 100 000 m³/vuosi (285 000 tn). Yhteensä louhitaan noin 1 500 000 kiinto-m³ kalliokivimursketta.

Ottotoiminta

Aineksen ottaminen ja maisemointi suoritetaan 15 vuoden aikana. Alin ottotaso on +143,8 (N2000).

Louhintatyö koostuu porauksesta, kiven irroituksista (räjäytyksistä) ja rikotuksesta. Avaamattomalta alueelta kaadetaan puusto ensimmäisenä. Louhinta ja murskaus käsittävät pintamaiden poistamisen kaivinkoneella tai pyörökuormaajalla, panostusreikien poraamisen kallioon poravaunuilla sekä porareikien panostamisen ja kallion räjäyttämisen. Kallion poraus tapahtuu hydraulisella porauskalustolla. Panostus tapahtuu yleensä samana päivänä ennen räjäytystä. Räjäytys- ja louhintatöissä noudatetaan niitä koskevaa lainsäädäntöä. Räjäytystyötä tekevät koulutetut ja räjäytystyön vaativat pätevyudet omaavat henkilöt. Ylisuurien lohcareiden rikotuksessa käytetään hydraulisella iskuvasaralla varustettua kaivinkonetta. Irrotettu kalliokiviaines murskataan siirrettävällä murskauslaitoksella. Murskaimia on 3-5 kappaletta; esi-, väli- ja tarvittava määrä jälkimurskaimia. Murskaukseen käytettävät seulat ovat 2- tai 3- tasoseuloja. Murskauslaitoksen toimintaan tarvittava sähkö tuotetaan kevyttä polttoöljyä käyttävällä aggregaatilla. Valmiit murskelajikkeet varastoidaan varastoalueelle varastokasoihin, joista ne kuljetetaan käyttökohteisiinsa. Murskauslaitoksen ollessa paikalla alueella työskentelee kerrallaan 3-8 henkilöä.

Lupahakemuksessa esitetyt toiminta-ajat vastaavat voimassa olevan yhteisluvan mukaisia aikoja. Hakemuksessa esitetään kuormausta ja kuljetusta ajoittuvaksi pääasiassa arkipäiviin, mutta poikkeustapauksissa myös lauantaisin (ei kuitenkaan lauantaisin aikavälillä 1.6.-31.8).

Liikennejärjestelyt

Louhinta aiheuttaa raskasta liikennettä Kekkosenpöydäntiellä ja Häkintiellä. Kekkosenpöydäntie on pääosin sorapäällysteinen. Häkintie on asfalttipäällysteinen. Maantielle on ottoalueelta matkaa 2.8 km.

Kuljetuksia on pääsääntöisesti ma- pe klo 6.00 -22.00. Liikennettä esiintyy ympäri vuoden, vaihdellen kuitenkin kysynnän mukaan.

Toiminnan ajankohta

Murskauslaitos on toiminnassa maanantaista perjantaihin klo 6.00–22.00. Poraamisen ja rikotuksen toiminta-aika on sama. Räjyttämisen suhteen päivittäinen toiminta-aika klo 8-18. Kuormausta sekä myyntikuljetuksia alueella tehdään maanantaista perjantaihin klo 6.00–22.00. Poikkeustapauksissa la 7 -18 ei kuitenkaan kesäisin 1.6. – 31.8 välisenä aikana.

Hakemuksen toiminta-ajat on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2.

Toiminto	Viikoittainen toiminta-aika (päivät ja kellonajat)	Ajallinen vaihtelu toiminnassa
Murskaaminen	ma-pe 6-22	
Poraaminen	ma-pe 6-22	
Rikotus	ma-pe 6-22	
Räjyttäminen	ma-pe 8-18	enimmäislouhintamäärällä noin 15 kertaa vuodessa
Kuormaaminen ja kuljetus	ma-pe 6-22	Poikkeustapauksissa lauantaisin klo 7-18, ei kuitenkaan lauantaisin aikavälillä 1.6.-31.8.

Tuotannossa käytettävät raaka-aineet ja polttoaineet, muut tuotannossa käytettävät aineet, niiden varastointi, säilytys ja kulutus sekä vedenkäyttö

Tuotannossa käytettävät raaka- ja polttoaineet on esitetty taulukossa 3.

Taulukko 3.

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen (t/a)	Maksimi (t/a)	Varastointipaikka
Suunnitelma-alueella otettava/murskattava kiviaines	150 000	400 000	Varastokenttä
Polttoaine, laatu: kevyt polttoöljy (louhinta, murska) kevyt polttoöljy (kuormaajat)	87 50	230 135	Murskauslaitos/tukitoiminta-alue
Öljyt	0,75	2	Tukitoiminta-alue
Voiteluaineet	0,75	2	Tukitoiminta-alue
Räjähdyksaineet, tyyppi: Dynamitti, aniitti ja ammoniumnitraatti	45	120	Ei varastoida alueella, tuodaan tarvittaessa
Sähköenergia (GWh/a) ☐ Verkko ☒ Aggregaatti	0,6	1,6	

Kaikki polttoaineet varastoidaan alueella kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu ylitäytönestimellä ja ovat lukittavia. Pyöräkuormaajien tankkauksessa käytetään tarvittaessa suojakaukaloita, jotka estävät mahdollisten roiskeiden pääsyn maaperään. Öljytuotteet varastoidaan tynnyreissä niille tarkoitettussa tiivispohjaisissa öljy- ja varastokonteissa. Tukitoiminta-alueella on kemikaalien käsittelyä varten alue tarvittaessa, joka on nestettä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu.

Kiviainestuotteiden varastokasat tullaan sijoittamaan asemapiirroksessa esitetyille varastointialueille. Varastokasojen sijoittelulla vähennetään murskauslaitoksen pöly- ja melupäästöjen leviämistä ympäristöön.

Polttoainetta kuluu alueella lastaukseen, kiviaineksen ajamiseen syöttimelle ja varastoon, sekä kiviainesten murskaukseen. Taulukossa 3 on esitetty energian kulutuksen keskimääräiset vuosikulutukset.

Aluetta sekä varastokasoja kastellaan tarvittaessa pölyämisen estämiseksi maastosta saatavalla vedellä. Tarvittava talousvesi tuodaan erikseen.

Energian käyttö

Murskauslaitos toimii sähkövirralla, johon sähkö tuotetaan kevyellä polttoöljykäyttöisellä aggregaatilla. Henkilökunnan käytössä alueella on sähkökäyttöinen wc tai bajamaja sekä taukotilat, majoitustiloja ei sijoiteta suunnitelma-alueelle.

Toiminnan ympäristövaikutukset

Louhinta- ja räjähdystöiden merkittävimpiä ympäristövaikutuksia ovat melu sekä leijuvan, laskeutuvan pölyn päästöt, maatarinä, ilma-aallon paine, sekä kiven sinkoutumiset. Murskauslaitoksen merkittävimpinä ympäristövaikutuksia ovat melu- ja pölypäästöt. Suunnitelma-alueen muista toiminnoista aiheutuu ympäristövaikutuksia lähinnä työkoneiden liikennöinnistä laitosalueella sekä tuotteiden myyntikuljetuksista, jotka hoidetaan pääsääntöisesti ajoneuvoyhdistelmillä.

Meluhaittojen torjunnassa keskeistä on murskauslaitoksen tarkoituksenmukainen sijoituspaikan järjestäminen. Meluhaittoja voidaan ehkäistä sijoittamalla laitos mahdollisimman alhaiselle tasolle ympäröivään maastoon nähden, siten että louhoksen seinämät muodostavat luonnollisen meluesteen. Lisäksi raaka-aine, pintamaa- ja tuotevarastokasojen sijoittelulla voidaan ehkäistä tehokkaasti melun leviämistä ympäristöön.

Murskauksessa ja kiviaineksen käsittelyssä syntyviä pölyhaittoja voidaan vähentää kastelulla. Kiviainekasojen sijoittelulla estetään meluhaitan lisäksi myös pölyhaittaa. Työmaateiden pölyämistä torjutaan kastelulla sekä säännöllisellä kunnostuksella.

Hakemuksen mukaan normaalista toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä maaperään tai vesistöihin. Ottamisalueelta ei alueen ja ympäristön topografian ansiosta johdu merkittäviä määriä hulevesiä ympäristöön eikä näin ollen ympäröiviin vesistöihin. Jo toteutetun tarkkailun ansiosta voidaan todeta, ettei toiminnalla ole ollut vaikutuksia pohjavesien määrään.

Suurin riski alueen pohjavedelle ja maaperälle ovat toiminnasta aiheutuvat mahdolliset öljyvuodot onnettomuustilanteessa. Pohjaveden pilaantumisen riski minimoidaan tältä osin tarkkailemalla säännöllisesti työkoneiden kuntoa ja huolehtimalla polttoaineiden säilytyksestä asianmukaisesti.

Tiedot päästöistä ilmaan, jotka syntyvät polttoaineiden käytöstä työkoneista.

Suunnitelma-alueella käytettävien ja käyvien koneiden polttomoottoreista aiheutuu päästöjä ilmaan. Ilmapäästöihin voidaan vaikuttaa alueen suunnittelulla, jolloin on mahdollista vähentää sisäisiä kuljetusmatkoja, koneiden huollolla sekä tyhjäkäynnin välttämällä.

Taulukossa 4 on esitetty päästöt, jotka perustuvat louhinnan ja murskauksen maksimimääriin, keskimääräiseen polttoainekulutukseen sekä kevyen polttoöljyn ominaispäästöihin.

Taulukko 4

	Päästöt (t/a)
Hiukkaset (sis. pöly)	2,4
Typen oksidit (NO _x)	1,6
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,7
Hiilidioksidi (CO ₂)	1150

Louhintatyö tehdään niin, että pölyäminen on mahdollisimman vähäistä. Räjähdyksien yhteydessä syntyvissä lyhytkestoisissa pölypilvissä voi olla korkeita hiukkaspitoisuuksia. Räjähdyksien määrä on vähäinen suhteessa toiminta-aikoihin. Kiven murskaamisesta aiheutuu pölyä. Lähellä murskauslaitosta pölypitoisuudet voivat olla korkeita, mutta ne laskevat nopeasti, koska kiven murskaus tuottaa pääasiassa karkeita jakeita.

Pölyämistä voidaan tarvittaessa vähentää kastelemalla murskattavaa tuotetta, koteloimalla kuljettimia sekä säätämällä kiviaineksen putoamiskorkeuksia.

Tiedot melusta ja tärinästä

Melua syntyy jokaisessa toimintavaiheessa: porauksessa, räjähtyksessä, rikotuksessa, murskauksessa, kuormauksessa, liikenteestä sekä energian tuottamisessa laitokselle aggregaatilla. Porauksen, työkoneiden ja liikenteen melu on tasaista. Murskauksen ja rikotuksen melu saattaa olla impulssimaista tarkastelupisteen läheisyydestä riippuen. Impulssimaisuustekijä vähenee melun edetessä.

Räjähdyksiä tehdään harvoin. Räjähdyksen melu on voimakas, mutta lyhytkestoinen. Suoritettavat räjähtykset ovat kestoiltaan lyhytaikaisia ja näin ollen ekvivalenttimelun (LAeq) kannalta merkityksettömiä, kun huomioidaan räjähtysten lukumäärä koko toimintakaudella. Vaikutukset melun osalta kohdistuvat lähinnä ottamisalueella työskenteleviin ihmisiin.

Räjähdyksien aiheuttamaan melutasoon ympäristössä vaikuttavat käytettävän räjähtedeineen määrä sekä tarvittavien räjähtysten määrä. Melun leviämiseen vaikuttaa myös mm. louhintakorkeus yleisen maaston korkeuteen nähden. Yksittäisen räjähtystapahtuman melutasosta ei ole ympäristönsuojelullisia säädöksiä. Rikotusta tehdään joko hyvin lähellä louhoksen reunaa tai iskupalkkivasaralla murskauksen yhteydessä, jolloin murskauslaitteiston sijoittelu mahdollisimman suojaiselle paikalle louhoksessa vähentää ympäristöön leviävää melua.

Ympäristöön kohdistuvia haittavaikutuksia tärinästä aiheutuu vain räjähtyksien yhteydessä. Räjähdytys- ja louhintatöitä koskee erillinen lainsäädäntö, jota louhintatöissä noudatetaan. Louhintatyöstä tehdään aina räjähtys- ja turvallisuussuunnitelma. Jokaisesta kentästä tehdään lisäksi erillinen räjähtyssuunnitelma. Näillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa tai merkittävää haittaa ympäristölleen. Ennen räjähtyksen varmistetaan, että vaara-

alueella ei ole ihmisiä. Räjähdyksestä ilmoitetaan äänimerkillä, pillin soitolla. Räjähdytystyötä tekevät koulutetut ja räjähdytystyön vaatimat pätevyudet omaavat henkilöt. Louhintatöiden räjähdyksistä välittyy ympäristöön erilaisia vaikutuksia. Havaittavat ilmiöt ovat osin rakennuspohjan kautta välittyvää tärinää ja osin ääni- ja ilmanpaineilmiöitä. Kallio- ja maaperässä välittyvä tärinä vaimenee erittäin voimakkaasti etäisyyden myötä, ilmaitse välittyvät ääni ja ilmanpainevaikutukset ulottuvat etäämmälle. On tavanomaista, että ääni- ja ilmanpainevaikutukset aiheuttavat sekaannusta aistinvaraisesti räjähdyshavaintoja arvioitaessa. Hakemuksen mukaan suunnitelma-alueella ei ole tarvetta louhinnan tärinämittauksille lähimmissä kiinteistöissä, koska etäisyydet ovat sen verran pitkät.

Tiedot syntyvistä jätteistä

Toiminnassa syntyvät jätteet on esitetty taulukossa 5. Vanhat öljynsuodattimet, trasselit yms. kiinteät öljyiset jätteet sekä akut varastoidaan omiin jätesäiliöihinsä lukittavaan konttiin, joka kulkee murskauslaitoksen mukana. Tehdyt huollot ja öljyenvaihdot kirjataan ylös ja niiden perusteella on tiedossa, paljon jäteöljyä on varastoituna.

Vaaralliset jätteet toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneeseen laitokseen tai kiinteistölle, jonka hyväksytyssä jätehuoltosuunnitelmassa tai ympäristöluvassa vastaavan vaarallisen jätteen vastaanotto on hyväksytty. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa jätteiden siirrosta laaditaan siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot vaarallisista jätteistä voimassa olevan jätelain ja -asetuksen mukaisesti.

Sekajätteet kerätään säiliöön ja kuljetetaan pois jätehuoltoyhtiön toimesta, mahdolliset romumetallit hoidetaan pois romunkeräysliikkeen toimesta.

Panostustöissä mahdollisesti syntyvät räjähdysaineiden pahvipakkaukset poltetaan räjähteitä koskevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti panostuspaikalla.

Toiminnasta ei muodostu jätevesiä. Sosiaalitulojen vedet menevät umpisäiliöön tai käytössä on sähkövessa.

Taulukko 5.

Jätteenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely- tai hyödyntämistapa	Toimituspaikka (jos tiedossa)
Sekalaiset yhdyskuntajätteet	2500		Jätehuolto
Rauta ja teräs	6000	Lajitellaan erikseen	
Öljyä sisältävät jätteet	2500	Luvanvaraiselle vastaanottajalle	
Muut vaaralliset jätteet (esim. akut, paristot)	40	Luvanvaraiselle vastaanottajalle	

Tiedot maaperän, pohjavesien ja pintavesien suojelemiseksi tehtävistä toimita

Murskauslaitoksen ollessa toiminnassa laitoksen polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu ylitäytönestimillä. Polttoainesäiliöiden tankkaus tapahtuu mm. hallitusti UN-hyväksytyssä kontissa. Pyörökuormaajien tankkauksessa käytetään tarvittaessa suojakaukaloita, jotka estävät mahdollisten roiskeiden pääsyn maaperään. Tankkauslaitteisto lukitaan luvattoman käytön ehkäisemiseksi. Poltto- ja voiteluaineiden varastoinnissa huolehditaan, että em. aineita ei joudu maaperään eikä pohjaveteen. Varastoitaessa polttoaineet edellä kuvatulla tavalla ja toimittaessa huolellisesti, mahdollisten pintavesien likaantumisen riski on erittäin vähäinen. Työkoneiden kuntoa seurataan säännöllisesti, jotta mahdolliset vuodot havaitaan välittömästi.

Työkoneille varataan asianmukaiset pysäköintitilat toiminta-alueelta. Työkoneita ei pestä eikä huolleta suunnittelualueella. Varastoalue on murskepintainen.

Louhintataso on alimmillaan +143.80 (N2000). Louhinta-alueelta sade- ja sulamisvedet suotautuvat alueen pohjaan. Alueen topografian ansiosta louhinta-alueelle ei juuri johdu ulkopuolisia pintavesiä.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta

Murskauslaitoksen säännöllisellä huollolla vaikutetaan polttoaineen kulutukseen, joka vähentää päästöjä ilmaan. Energiankulutusta tarkkaillaan myös kustannussyistä ja se pyritään minimoimaan käyttämällä parasta saatavilla olevaa tekniikka sekä parhaimmaksi tunnettuja ja koettuja käytäntöjä.

Varastokasojen pölyäminen riippuu varastoitavasta lajikkeesta. Sijoittamalla hienoimmat lajikkeet karkeampien kasojen suojaan, voidaan vähentää kasojen pölyämistä. Murskauslaitos sijoitetaan louhoksen pohjalle siten, että ympäröivät kalliorintaukset ja tuotteiden varastokasat estävät mahdollisimman tehokkaasti melun ja pölyn leviämistä.

Jälkityöt, maisemointi ja kaivannaisjätteet

Jälkihoidon avulla pyritään ottoalue liittämään mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä. Jo avatun alueen alin pohjantasoo on +142,8 m. Pohjantasoo nousee etelään mennessä tasolta + 143,30 m tasolle +143,80 m. Hakemuksen mukaisen ottamisalueen alin ottotaso on + 143,8, mikä täyttää voimassa olevan yhteisluvan lupamääräyksen siitä, että ottotaso on ylempänä kuin Heinilammin pinnantasoo (+142,1) ja + 3 m ylin havaittu pohjavesitasoo. Alueen reunojen muotoilu ja metsitys suoritetaan ottotoiminnan etenemisen mukaan, sikäli kun lopullinen pohjatasoo saavutetaan ja toiminnasta vapautuva tila antaa siihen mahdollisuuksia. Maisemoinnin edetessä reunoille läjitetyt pintamaat ja muut alueelta saatavat

hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset levitetään luiskiin ja pohjatasolle paremman kasvukerroksen saavuttamiseksi.

Muotoillun luiskan kaltevuutena käytetään kaltevuutta 1:2.5. Maisemoitu tilanne on esitetty tarkemmin liitteenä olevissa lopputilannekartassa ja leikkauspiirroksissa, liitteet 4 ja 5.

Puusto alueelle uudistetaan istutuksin, valtapuuna alueella on mänty.

Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely (taulukossa 6 käytetty numerointi):

- 1) Kaivannaisjäte käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin
- 2) Kaivannaisjäte kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi
- 3) Kaivannaisjäte varastoidaan alueelle yli 3. vuodeksi. Alueelle perustetaan kaivannaisjätteen jätealue.

Kaivannaisjätteitä syntyy n. 300 000 m³ pintamaista. Pintamaat käytetään hyväksi alueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin. Pintamaiden varastointia varten perustetaan kaivannaisjätteen jätealue.

Taulukko 6.

Kaivannaisjätteen laji		Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (kiinto-m ³)	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely
Pilaantumaton ei pysyvä maa-aines	Pintamaa	300 000	1)
	Kannot ja hakkuutähteet	550	2)
Pilaantumaton pysyvä maa-aines	Kivipöly tai kivituhka		
	Vesiseulonta- ja selkeytysaltaiden hienoainekset		
	Savi ja siltti		
	Seulontakivet ja lohkat		
	Muu, mitä?		

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Murskauslaitoksen merkittävimpiä ympäristövaikutuksia ovat melu- ja pölypäästöt. Louhinta- ja räjähdystöiden merkittävimpiä ympäristövaikutuksia ovat melu sekä leijuvan, laskeutuvan pölyn päästöt, maatarinä, ilma-aallon paine, sekä kiven sinkoutumiset. Työkoneiden liikennöinnistä laitosalueella sekä tuotteiden myyntikuljetuksista aiheutuu suunnittelualueelle ja lähiympäristöön ilmapäästöjä. Talousvesikaivoja ei louhinta-alueen läheisyydessä ole. Alueella on ollut vastaavaa

toimintaa jo nykyisen ja aiempien lupien puitteissa. Alueen läheisyydessä ei ole vakituista asutusta ja vapaa-ajan asutus jää yli 850 m päähän ottamistoiminnasta.

Meluhaittojen torjunnassa keskeistä on murskauslaitoksen tarkoituksenmukainen sijoituspaikan järjestäminen sekä raaka-aine, pintamaa ja varastokasojen sijoittaminen. Merkittäviä vaikutuksia viihtyvyyteen ei tule, kun murskauslaitos sijoitetaan ottoalueen pohjatasolle. Ilmaan johtuvista päästöistä ei ole haitallisia vaikutuksia pölyntorjunnan (kastelu) ollessa käytössä ja asutuksen ollessa etäällä.

Hakijan mukaan normaalista toiminnasta ei aiheudu haittaa maaperään eikä vesistöihin. Ottamisalueelta ei alueen ja ympäristön topografian ansiosta johdu merkittäviä määriä hulevesiä ympäristöön eikä näin ollen ympäröiviin vesistöihin. Alin ottotaso on ylempi, kuin lähialueiden vesistöjen pintojen tasot. Jo toteutetun tarkkailun ansiosta hakemuksessa todetaan, ettei toiminnalla ole ollut vaikutuksia pohjavesien määrään.

Ottamisalueen ottaminen muuttaa maisemaa paikallisesti itse ottamisalueella ja sen välittömässä läheisyydessä. Kaukomaisemaan otolla ei kuitenkaan ole vaikutuksia. Suunnitelma-alue ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen.

Toiminnassa on kuitenkin pidettävä huolta, ettei työkoneista tai polttoaineen varastoinnista aiheudu haitta-ainepäästöjä pohjaveteen, eikä vesistöihin esimerkiksi onnettomuustilanteessa. Kallion louhintatason jäädessä tuntuvasti pohjaveden pinnan yläpuolelle (vähintään 3 m ylimmän pohjavesitason yläpuolelle), paranee pohjaveden suoja. Suurin riski alueen pohjavedelle ja maaperälle ovat toiminnasta aiheutuvat mahdolliset öljyvuodot onnettomuustilanteessa. Pohjaveden pilaantumisen riski minimoidaan tältä osin tarkkailemalla säännöllisesti työkoneiden kuntoa, jotta öljyä ja polttoainetta ei vuoda maa-/kallioperään. Samalla huolehditaan siitä, että esim. polttoaineiden säilytys tehdään vastuullisesti.

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä sekä tiedot onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista ja poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumisesta

Räjähteitä ei varastoida alueella. Räjäytystilanteissa ympäristöä varoitetaan tulevasta räjäytyksestä ja alueelle tulevat tiet suljetaan sekä ihmisten pääsy alueelle estetään. Alueelle johtavalla tiellä on puomi asiattoman kulkemisen estämiseksi ja alueesta varoitetaan kyltein niin, ettei sinne voi joutua vahingossa. Alueelle tultaessa on kyltit alueella harjoitettavasta toiminnasta. Kallioulouhoksen reunat on kierretty kokonaan teräsverkkoaidalla.

Öljyn pääseminen maaperään on riski. Murskauslaitoksella on imeytysturvetta ja pressu, johon maa-aines voidaan nopeasti siirtää. Hälytysnumerot ovat nähtävillä. Polttoainesäiliöt ovat kaksoisvaipparakenteisia. Toiminnan ympäristöriskeihin varaudutaan polttoaineiden ja muiden kemikaalien varastoinnin ja huolellisen käsittelyn lisäksi henkilöstöä kouluttamalla. Tulipalon varalta asema on varustettu

viranomaisten määrämällä alkusammutuskalustolla, ja henkilökunta on saanut tarvittavan opastuksen alkusammutus-kaluston käyttöön. Häiriö- ja onnettomuustilanteissa henkilökunta suorittaa alkusammutus- tai muut tarvittavat toimet sekä hälyttää paikalle pelastuslaitoksen. Lisäksi suoritetaan tarvittavat ilmoitukset lupaviranomaisille ja muille viranomaisille tarvittavassa laajuudessa.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Toimintaa tarkkaillaan mm. viikoittaisilla turvallisuustarkastuksilla. Murskauksesta pidetään käyttöpäiväkirjaa, josta ilmenee tuotantomäärät ja -ajat. Louhinnan kenttäkorteissa on tiedot tehdyistä räjäytyksistä (pvm, kellonaika, räjäytystyön johtaja, käytetty räjähdeainemäärä jne.). Merkittävistä häiriöistä tehdään merkintä käyttöpäiväkirjaan tai louhinnan kenttäkorttiin. Päästöjen määrää seurataan laskennallisesti käytetyn polttoaineen ominaispitoisuuden ja polttoainemäärän perusteella. Häiriintyvien kohteiden sijaitessa verraten kaukana ottamisalueesta, ei ole tarvetta erityiselle melu-, pöly- tai värinätkarkkailulle. Pohjavesitarkkailua jatketaan vakiintuneen käytännön mukaisesti lisäten pinnan tarkkailuun havaintoputki PVP2. Hakija otattaa ennen nyt haettavan lupapäätöksen mukaisen toiminnan aloittamista laatu näytteen putkesta PVP2. Tutkittavat parametrit määräytyvät ELY-keskuksen hakemuksesta antaman lausunnon perusteella. Putkesta PVP2 voidaan ensimmäisen näytteenoton jälkeen ottaa laatu näytteitä kerran 3 vuodessa. Mikäli tulokset antavat aiheutta, voidaan laatu näyte ottaa tarvittaessa myös havaintoputkesta HP3. Pinnanmittaustulokset ja laatu tulokset raportoidaan vuosiraporttien yhteydessä Uuraisten ympäristösihteerille. Vuosittain samat tiedot voidaan toimittaa myös Keski-Suomen ELY-keskukselle maaliskuun loppuun mennessä. Hakija esittää, että ympäristöluvan mukainen vuosiraportti toimitetaan vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Laitoksella on sertifioitu ympäristöasioiden ISO 14001 hallintajärjestelmä.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Uuraisten kunta on kuuluttanut lupahakemuksen 7.12.2023 Uuraisten kunnan ilmoitustaululla ja kunnan nettisivuilla. Hakemusta koskeva kuulutus on ollut myös paikallisessa Keskisuomalainen lehdessä 8.12.2023. Kuulutusaika on ollut 7.12.2023 – 15.1.2024. Uuraisten kunnan ympäristöviranomaisen on kuullut lupahakemuksen johdosta erityistiedoksiannolla kahtatoista lähialueen vapaa-ajan asukasta ja kiinteistön omistajaa.

Uuraisten kunnan ympäristöviranomaisen on suorittanut naapurien kuulemisen seuraavilta kiinteistöiltä ja niiden omistajilta:

Kiinteistötunnus	Kiinteistön nimi
892-402-1-349	Mattila
892-402-1-143	Valkealampi
892-402-1-439	Kiiskilampi
892-402-1-472	Juhan Kallio
892-402-1-438	Tapiola
892-402-1-437	Sampola
892-402-1-236	Kiviniemi
892-402-5-4	Ruotokassi
892-402-5-0	Kilpimäki
892-402-1-431	Tasku
892-402-1-169	Paukkula

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksista jätettiin yksi muistutus kuulutusaikana.

P.S. on jättänyt 15.1.2024 muistutuksen hakemuksesta: Muistutus maa-aine- ja ympäristölupahakemukseen kalliokiviaineksen ottamisesta, kallion louhinnasta ja murskaamisesta tilalla Takatasku (892-402-1-432). Hakijana Peab Industri Oy DNro D/241/11.01.00.01/2023.

Otsikossa mainittua maa-aineslupaa ja ympäristölupaa ei tule myöntää, koska hakemus on olennaisilta osiltaan puutteellinen ja sen ympäristövaikutukset ovat edelleen olennaisilta osiltaan selvittämättä. Koska selvitykset ovat puutteelliset, hakemuksen perusteella on mahdotonta arvioida, aiheutuuko haetusta toiminnasta Maa-aineslaissa ja Ympäristönsuojelulaissa tarkoitettuja vaikutuksia. Haettu maa-ainesten oton kesto ei ole maa-aineslain mainittujen edellytysten mukainen. Nyt haettu kalliomurskeen ottolupa on kansallisestikin poikkeuksellisen suuri noin 1 500 000 m³ ktr eli noin 4 200 000 tonnia kalliokiviaineksia. Koska ottomäärä on näin suuri, hakemukselta tulee edellyttää keskeisten lähtötietojen ja ottotoiminnasta aiheutuvien vaikutusten selvittämistä.

Hakemuksen olennaisimmat puutteet:

1. Hakija ei ole selvittänyt varsinaisen ottoalueen eikä sen välittömän lähiympäristön pohjaveden tasoa ja pohjavesiolosuhteista on annettu puutteellinen selvitys Hakija viittaa pohjavesiselvitysten osalta viiteen pohjavesiputkeen. Näistä yksikään ei ole suunnitelma-alueella eikä alueen pohjaveden ylintä pohjaveden pinnankorkeutta siten ole selvitetty. Lähin havaintoputki sijaitsee lähes 400 metrin päässä varsinaiselta ottamisalueelta hiekka- ja soramaalla, kun ottotoiminta kohdistuu kallioalueelle, jossa pohjaveden pinta on yleensä korkeammalla kuin ympäröivissä irtomaakerrosten pohjavesissä tai avouomissa. Koska ottotoiminta kohdistuu 1. luokan pohjavesialueelle, ylimmän pohjaveden pinnan tason yläpuolelle tulisi ympäristöhallinnon ohjeiden mukaisesti jäädä yli 4 metriä suojaavaa kerrosta ylimmän pohjavesitason yläpuolelle. Koska ylin pohjaveden pinnan taso ottoalueelta on selvittämättä alinta turvallista ottotasoa ei lupahakemuksen tietojen perusteella ole mahdollista määrittää. Suurella todennäköisyydellä alin turvallinen ottotaso on

tason +146 yläpuolella eli selvästi hakijan esittämää tasoa ylempänä, koska viereisen Heinälamminpuron vesipinta on noin tasolla +142 ja ottoalueelta pohjaveden virtaus suuntautuu tuohon uomaan. Tämä vastaa myös hakemuksen liitteessä olevassa pohjavesiselvityksessä esitettyä arviota.

Pohjavesiselvityksessä todetaan, että ”Pohjaveden pinnan tasoa kallioalueella määriteltäessä on pistemäisen havaintotiedon sijaan otettava huomioon alueen pinnanmuodot sekä maan ja veden pinnan taso aluetta ympäröivissä painanteissa.” Tätä painanteissa olevan pohjaveden tasoa ei luvan hakijan toimesta ole selvitetty ottoaluetta ympäröiviltä alueilta miltään suunnalta. Näin ollen 2 pohjaveden ylintä tasoa ei ole selvitetty eikä alinta turvallista ottotasoa voida hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella määrittää. Ylin pohjaveden pinta tulee selvittää ennen kuin luvan myöntämisen edellytyksiä on mahdollista luotettavasti arvioida. Lähin pohjaveden havaintoputki on edelleen noin 500 metrin päässä ottoalueen ydinosasta. Jotta ylimmän pohjavesitaso voisi luotettavasti määrittää, havaintoputkia pitäisi asentaa selvästi lähemmäs ja eri puolille ottoaluetta sekä harjun ydinosaan. Alue sijoittuu osin Kangashäkin (09 892 07) 1-luokan pohjavesialueelle sekä sen varsinaiselle muodostumisalueelle. Asiaan tulee suhtautua riittävällä vakavuudella ympäristöhallinnon ohjeita noudattaen. Pohjavesiselvityksessä on näkemyksemme mukaan olennainen puute pohjaveden virtaussuunnan määrittelyyn liittyen. Ottoalueen luoteispuolella on tunnetusti harju, jonka pohjaveden yläpuoliset maa-ainekset on hyödynnetty, mutta pohjavesipinnan alainen ydinosaa on edelleen paikoillaan. Harjun ydinosan sijainti näkyy alla olevassa kuvassa 1. Tutkimustiedon pohjalta on yleisesti tiedossa, että harjun pohjaveden päävirtaussuunta on pituussuuntainen, ei harjun suuntaan nähden poikittainen kuten pohjavesiselvityksen liitekuvaan on piirretty. Tämän päävirtauksen suuntaa ei ole selvitetty eikä ottosuunnitelmassa tai sen liitteessä ole otettu asiaan mitään kantaa. Tämä on olennainen tieto esimerkiksi tarkkailun suunnittelemiseksi. Esitettyjen tietojen valossa ei voida tietää, kulkeutuuko pohjavesi ylipäänsä esitettyihin pohjaveden tarkkailupisteisiin tai mihin pohjavesivaikutukset tosiasiallisesti kohdistuvat. Laaditussa pohjavesilausunnossa esitetyt oletukset perustuvat ottoalueen pohjoisen lievealueen pohjavesiolosuhteisiin. Ottoalueen ja havaintoputkien välissä on harjun karkearakeiden ydinosaa, joten tämänhetkisen tiedon perusteella tällaista oletusta ei voitane tehdä. Kuva 1. Ottoalueen lähiympäristö vuoden 1984 peruskartassa. Karkearakeisen harjun ydinosan sijainti näkyy kartassa maa-ainesten ottoalueena, josta parhaat maa-ainekset on jo poistettu. Pääosa hakijan esittämistä pohjaveden tarkkailuputkista ei sijaitse harjun ydinosalla vaan sen lievealueella, eli karttaan merkityn tien luoteispuolella. Harjun ydinosaa jatkuu kartassa näkyvän ottoalueen länsipuolella Heinälamminpuron takana heti Ruotokassi lammen pohjoispuolella olevissa harjuselänteissä. Karttapohja: MML Karttapaiikka.

2. Alueen vaikutusalueella olevat luontoarvot on arvioitu puutteellisesti. Hakija mainitsee Uuraisten rantaosayleiskaavan, mutta on jättänyt huomioimatta ottotoiminnan kannalta kaavan olennaisimman asian eli MY merkinnän alueella, johon ottamisalue rajautuu. Suunnitelma-alue rajautuu luoteisosaltaan Heinälamminpuron ranta-alueeseen, joka on merkitty Uuraisten rantaosayleiskaavassa (KV 19.4.2010) MY merkinnällä (Maa- ja metsätalousvaltainen

alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja). Tätä ei ole huomioitu hakemuksessa mitenkään. Alueen luontoarvoja ei ole selvitetty eikä esitetyn poikkeuksellisen laajan ottotoiminnan vaikutuksia ole arvioitu miltään osin eikä toiminnan laillisuutta siten voida esitetyn perusteella arvioida.

3. Toiminnasta aiheutuvaa liikennettä ei lupahakemuksessa ole käsitelty mitenkään. Kiiskilammen, Valkealammen ja Saarilammen alue on suosittu ulkoilualue Kangashäkkisille, niin aikuisille kuin lapsillekin. Lammissa käydään uimassa sekä kalastamassa, ja maastot sopivat lenkkeilyyn, suunnistukseen, metsästyksen ja marjastukseen. Myös Puntavuoresta käydään ulkoilemassa alueella. Kasvanut sora-autojen liikenne on kuitenkin lisännyt turvattomuutta Kekkosenpöydäntielle ja vähentänyt alueen mielekkyyttä virkistyskäyttöön. Haettu ottomäärä tarkoittaisi Kekkosenpöydäntielle toiminta-aikana 240 000 täysperävaunurekan ajosuoritetta (3 000 000 i-m³ / 25 i-m³) x 2 suuntaa/kuorma. Rekkaliikenne näkyy myös kuljetuksessa Uuraistentiellä, jota pitkin myös kulkee lenkkeily- ja pyöräilyreitti Pölykankaantieltä Honkolan mutkaan (Pohjoisahon tielle) asti. Tällä osuudella ei ole kevyen liikenteen väylää, joten pyöräilijät ja jalankulkijat ohjautuvat ajoväylälle. Lisääntyvää liikennettä ei ole käsitelty hakemuksessa miltään osin. Vakituisten asukkaiden, lapsiperheiden ja vapaa-ajan asukkaiden määrä Kangashäkin kylän betonitehtaan lähialueella on lisääntymään päin. Läheisen Puntavuoren alueen kasvuvauhti heijastuu myös betonitehtaan alueelle. Maa-ainesten ottoa, louhintaa ja murskausta tulisi laajentamisen sijasta ryhtyä alueella vähentämään sekä loppuun otettujen soramonttujen ja louhoksien maisemointi ja soveltuvilta osin myös metsittäminen tulisi viedä päätökseen. Nämä vaikutukset on ohitettu lupahakemuksessa kokonaan.

4. Maa-ainelain 10 §:n mukaan Lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Hakemuksessa ei ole esitetty laissa edellytetyjä erityisiä seikkoja pidemmästä määräajasta, vaikka lupaa on esitetty 15 vuodeksi.

5. Hakija esittää suunnitelmassa alueen lopulliseksi luiskakaltevuudeksi 1:2,5. Suunnitelman luiskakaltevuudet poikkeavat kansallisesti yleisesti sovelletuista 1:3...1:4 luiskakaltevuuksista. Kyseessä ovat vaaralliset räjäyttämällä tehdyt luiskat, joista voi irrota lohkarkeitä. Näissä tulisi soveltaa korkeintaan 1:4 luiskakaltevuuksia tulevan turvallisen alueen käytön mahdollistamiseksi.

6. Hakijan arvio pintavesivaikutuksista Hakija ei ole millään tavalla selvittänyt pintaveden laatua eikä arvioinut ottotoiminnan laadullisia vaikutuksia pintavesiin. Ottotoiminnan laajuus huomioiden, ennen hakemuksen arviointia pintaveden laatu tulee selvittää ja sitä tulee asianmukaisesti tarkkailla koko toiminnan ajan tosiasiallisten vaikutusten selvittämiseksi eri puolilta ottamisaluetta. Pintavesivaikutukset on jätetty selvittämättä eikä vaikutuksiin siten tällä hetkellä voi ottaa kantaa.

7. Hakijan arvio pohjavesitarkkailusta Kuten edellä on kuvattu, pohjavesiselvitys on puutteellinen eikä tämän tiedon perusteella voida määrittää, mihin pohjavesivaikutukset kohdistuvat ja mistä niitä voidaan tarkkailla. Pohjavesivaikutusten kannalta harjun ydinosan pohjavesiolosuhteet ovat olennaiset ja ne on olennaiselta osaltaan jätetty selvittämättä.

8. Ottamissuunnitelmassa ei ole esitetty paikkaa, johon polttoaineet ja muut vaaralliset aineet tullaan ottotoiminnan yhteydessä sijoittamaan. Lupahakemuksessa ei ole esitetty paikkaa, johon jatkossa koneiden polttoaineet, moottori-, hydraulikka- ja voiteluöljyt sekä wc tai bajamaja jatkossa sijoitetaan. Nykytilannekartassa tukitoimintojen alue on nimenomaisesti sijoitettu 1. luokan pohjavesialueen pohjaveden suojelun kannalta kaikkein arimpaan paikkaan suunnittelualueella eli varsinaiselle pohjaveden muodostumisalueelle parhaiten pohjavettä johtavaan harjun ydinosaan, josta suojaavat maa-ainekerrokset on ensin poistettu. Tämä on ristiriidassa keskeisten pohjaveden suojeluperiaatteiden kanssa.

Hakemus on niin olennaisilta osiltaan puutteellinen, että lupahakemus tulee hylätä toiminnan laajuus huomioiden. Toimintaa ei saa aloittaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta, koska hakija ei ole esittänyt siihen Maa-ainelain 21 §:n mukaisia perusteltuja syitä. Kalliolouhinta on mahdotonta ennallistaa ja täytöntöönpano tekisi siten muutoksenhaun hyödyttömäksi. Uuraisilla 14.1.2024

Lausunnot

Uuraisten kunnan ympäristöviranomaisen on pyytänyt lupahakemusten johdosta lausunnot Keski-Suomen ELY-keskukselta ja Jyväskylän seudun ympäristöterveydeltä.

Jyväskylän kaupungin ympäristöterveysjaostosta on saapunut lausunto 29.1.2024. Ympäristöterveysjaosto antaa seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveystarkastaja antaa toimialaan liittyvät lausunnot, ellei asian luonne tai laajuus vaadi lautakunnan käsittelyä (ympäristöterveyslautakunnan pöytäkirja 22.9.2021 § 5). Vesa Ilmola on tutustunut lausuntopyyntöön.

Jyväskylän seudun ympäristöterveydellä ei ole tarpeen antaa lausuntoa.

Ympäristöterveysjaosto on antanut lausunnon 18.12.2019 § 51: Lausunto YIT Teollisuus Oy:n (nyk. Peab Industri Oy) maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta Uuraisilla.

Jyväskylän seudun ympäristöterveydellä ei ole lisättävää ympäristöterveysjaoston 18.12.2019 § 51 antamaan lausuntoon.

Keski-Suomen ELY-keskus on jättänyt lausuntonsa 1.3.2024. Lausunnon yhteenveto:

Edellä esitetyn perusteella ELY-keskus ilmoittaa pitävänsä mahdollisena kiviaineksen ottamista, louhintaa ja murskausta tilalla Takatasku (892-402-1-432). Kiviaineksen otto, louhinta ja murskaus voidaan toteuttaa ympäristö- ja maa-aineslupahakemuksessa esitetyn mukaisesti (SWEROCK, 2023). Lisäksi toiminnassa tulee huomioida:

-Suunnitellun ottoalueen sijoituessa osittain 1-luokan pohjavesialueelle, tulee pohjaveden laatua tarkkailla ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti alueella sijaitsevasta näytteenottoon soveltuvasta havaintoputkesta (pvp 2) otetusta pohjavesinäytteestä. Ennen ottamistoiminnan aloittamista tai toiminnan alkuvaiheessa pohjaveden laatu analysoidaan yleensä kattavasti. Vastaava laaja analyysi tehdään ottamistoiminnan aikana kolmen vuoden välein. Välivuosina voidaan tehdä suppeampi analyysi, joka käsittää vain keskeiset parametrit. Laajassa analyysissä tavallisesti määritettäviä parametreja ovat haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/ TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt, koliformiset, E. coli bakteerit sekä tässä tapauksessa lisäksi ympäristölaatu normien mukaiset TNT (2, 4, 6-trinitrotolueeni), RDX (Heksogeeni) ja HMX (Oktogeeni). Lisäksi raskasmetallipitoisuudet tulee selvittää, mikäli ottamisalueella tai sen läheisyydessä on malmiesiintymiä tai jos näytteen pH on alhainen. Alumiinipitoisuus voi olla tarpeen määrittää, jos pohjavesinäytteen pH on alle 6. Kromipitoisuus määritetään, jos pH on yli 8. Pohjaveden lämpötila mitataan aina näytteenoton yhteydessä. Jos pohjaveden laadun todetaan muuttuneen, voi valvontaviranomainen määrätä luvan haltijan ottamaan lisänäytteitä tai tarkentamaan analyysivalikoimaa Pohjavesinäytteiden otossa tulisi käyttää sertifioitua näytteenottajaa. Vesinäytteet otetaan yleensä havaintoputkesta imu- tai uppopumpulla näytteenotto-ohjeita noudattaen. Näytteet kestäväidään ja säilytetään ohjeiden mukaisesti. Alueen läheisyydessä sijaitsevasta havaintoputkista tulee edelleen havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy).

-Kivenlouhinnassa ja murskaustoiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (ns. Murausasetus) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Myönnettävässä ympäristöluvassa asetuksen säädöksiä on käytettävä ympäristönsuojelullisina vähimmäisvaatimuksina.

-Lisäksi toiminnassa tulisi huomioida Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö – julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) - Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympäristökäytännöt (BEP, best environmental practice).

-Maa-ainesten otossa tulee huomioida ympäristöministeriön ohjeistus (Maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestävään käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30.

Hakijan vastine

Hakijalle annettiin mahdollisuus vastineen jättämiselle. Hakija jätti vastineensa annettuihin lausuntoihin, muistutukseen, ja mielipiteeseen 7.3.2024.

Vastine:

Peab Industri Oy ("Peab") on hakenut maa-aines- ja ympäristölupaa Uuraisten Kangashäkkiin omistamalleen kiinteistöille Takatasku. Toiminnat vastaavat nykyistä toimintaa alueella, ottaminen laajenee jo otetulta alueelta kiinteistön sisällä kohti etelää. Hakemuksesta on annettu yksi lausunto ja jätetty yksi muistutus. Jyväskylän seudun ympäristöterveys ei antanut lausuntoa asiassa. Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto, KESELY/1662/2016, 1.3.2024 ELY-keskus lausunnossaan pitää haettua toimintaa mahdollisena alueella. Lausunnon mukaan toiminta pitää suorittaa hakemuksen mukaan ja huomioiden lisäksi lausunnossa esitetyt asiat; pohjavesitarkkailu, muraus-asetus, BAT ja BEP sekä Maa-ainesten kestävä käyttö - opas. Peab toteaa, että pohjavesiputkesta PVP2 voidaan ottaa näyte lupapäätöksen saamisen jälkeen. Koska kyseessä on avattu ottamisalue, jossa toimintaa on ollut kauan, ei Peab pidä vesinäytteen ottamista tarpeellisena ennen haetun luvan mukaisen toiminnan aloittamista. Lausunnossa on esitetty vaatimukset pohjavedestä tutkittaville parametreille. Myös räjähdysaineet TNT (2,4,6 -trinitrotolueeni), RDX (Heksogeeni) ja HMX (Oktogeeni) oli mainittu tutkittavina parametreina. Peab toteaa, ettei kyseisiä aineita käytetä louhintaräjähdysaineissa eikä näe siten tarvetta niiden testaamiselle. Toiminta on muraus-asetuksen mukaista ja hakemuksessa on esitetty, miten toiminta vastaa alan parasta käyttökelpoista tekniikka ja parhaita käytäntöjä. Maa-ainesten kestävä käyttö -oppaan osalta Peab toteaa, että kyseinen opas ei ole sitova. Haettu suojakerrospaksuus (3 m) vastaa oppaan mukaista sora-alueille tarkoitettua suojakerrosta, jota voidaan siten pitää varovaisuusperiaatteen mukaisena ja varsin riittävä kallioalueella. Maisemointia tehdään hakemuksessa esitetyllä tavalla. Peab:lla ei ole muuta vastattavaa lausunnon osalta.

Muistutus Muistutuksessa on esitetty, että hakemus olisi niin puutteellinen, että lupaharkintaa ei voitaisi sen perusteella tehdä. Peab viittaa tässä ELY-keskuksen antamaan lausuntoon, joka ei ole esittänyt vaatimuksia hakemuksen täydentämisestä. Lisäksi Peab toteaa, että samansisältöinen hakemus on kertaalleen käynyt Vaasan hallinto-oikeudessa, eikä sielläkään hakemusta ole esitetty täydennettäväksi kuin pohjavesiolosuhteiden osalta. Tämä selvitys on tehty ja ELY-keskuksen lausunnon perusteella selvitys on ollut riittävä lupaharkinnan tekemiseksi. Peab vastaa kuitenkin muistutuksessa esitettyihin väitteisiin seuraavaa.

1. Kallioalueella ei ole vedenottamon suojavyöhykkeiden ulkopuolella 4 m suojakerrospaksuusvaatimusta. Hakemuksen mukainen laajennus kohdistuu pääosin pohjavesialueen ulkopuolelle. Tämä käy ilmi suunnitelmakartoista. Pohjavesitarkkailua toteutetaan ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti. ELY-keskus ei ole nähnyt tarpeelliseksi lisäputkien asentamista. Kuten Peab:n teettämässä pohjavesiselvityksessä on todettu, pohjaveden havaintoputkien asentaminen louhosalueelle ei tuo lisätietoa pohjaveden pinnan tasosta hankealueella. Peab

toteaa, että ottotaso vastaa voimassa olevan yhteisluvan mukaista ottotaso. Alueelle ei ole missään vaiheessa muodostunut lammikoita, eikä ole siten perusteltua olettaa, että pohjavedentaso olisi muistutuksessa esitetyllä tasolla. Aiemmin Kangashäkin alueella teetetyn luontoselvityksen (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 5.6.2017) perusteella voidaan todeta, että Ruotokassin ja Kangashäkin pohjavesialueilla ei todennäköisesti ole hydrologista yhteyttä toisiinsa.

2. Kuten muistutuksessa on tuotu esille, ottamisalue ei sijoitu rantayleiskaavan alueelle. Hakijan kiinteistön rajasta jätetään 30 m suojaetäisyys ottamisalueeseen.

3. Liikenteen osalta Peab toteaa, että päivittäisiin tai vuosittaisiin kuljetusmääriin hakemuksen mukaisella kokonaisottomäärällä ei ole vaikutusta. Kuljetuksien määrä on täysin riippuvainen kysynnästä. Viime vuosina Ääneseudun laajat hankkeet ovat olleet merkittäviä myös kiviaineksen kysynnän kannalta. Kulkemista yleisellä tiellä (Uuraistentie) ei voida maa-aines- ja ympäristöluvassa rajoittaa. Vuosittainen enimmäislouhintaj- ja murskausmäärä on hakemuksen mukaisesti vastaava kuin voimassa olevassa yhteislupapäätöksessä. Maisemointien osalta Peab toteaa, että se maisemoi omia ottamisalueitaan sikäli, kun se on toiminnan edetessä mahdollista. Peab on Takataskun tilalla olevia ottamisalueitaan maisemoinut ja metsittänyt noin 15 hehtaarin alueelta viimeisen muutaman vuoden aikana. Jyväskylän seudulla ei ole paljon yhtä laadukkaita kiviaineksia saatavissa kuin Kangashäkin alueelta, ja siten muistutuksessa esitettyä toivetta ottamistoiminnan vähentämisestä alueella Peab ei pidä mahdollisena. Jokainen lupa käsitellään kuitenkin erikseen ja maa-aineslupa on myönnettävä, mikäli luvanmyöntämisedellytykset ovat olemassa.

4. Peab toteaa, että 15 vuoden lupa on perusteltu huomioiden kiviaineksen laadun ja hankkeen koon. Maa-aineslain mukaisesti vastaavalle hankkeelle voitaisiin myöntää jopa 20 vuoden lupa.

5. Muistutuksessa on tuotu esille, että lopullinen luiskakaltevuus on 1:2,5. Peab toteaa, että se vastaa voimassa olevan yhteisluvan mukaista jälkihoitoa.

6. Pintavesien osalta Peab toteaa, että muistuttaja on oikeassa, että pintavesistä ei ole otettu näytteitä. Peab:n ottamisalueelta pintavedet eivät pääse kulkeutumaan lähimpiin vesistöihin. Kuten pohjavesiselvityksessä on esitetty, on alueen pohjavesistä otettujen näytteiden perusteella pohjavesi täyttänyt talousveden laatuvaatimukset ja tutkitut pitoisuudet alittivat vesienhoidon suunnittelua varten määritellyn ympäristölaatu normin. Pohjaveden laadun tarkkailua tehdään jatkossa ELY-keskuksen lausunnossa esitetyllä taajuudella. Peab ei näe tarvetta erilliselle pintavesitarkkailulle, jota ELY-keskukseen ei ole vaatinut.

7. Pohjavesitarkkailun osalta Peab vetoaa ELY-keskuksen lausuntoon ja siitä antamaansa vastineeseen.

8. Tukitoiminta-alueen sijainti muuttuu ottotoiminnan etenemisen mukaan, siten myös tukitoiminnot siirtyvät pois pohjavesialueen muodostumisalueelta ja aikanaan myös koko pohjavesialueelta. Polttoaineet ja muut öljytuotteet varastoidaan kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai kynnyksellisissä konteissa. Alueella ei varastoida polttoaineita kuin louhintaj- ja murskausjaksojen aikana.

Tarkastukset

Ympäristösihteeri/vesihuoltoasiantuntija kävi tarkastamassa otto-suunnitelmassa olevan uuden ottoalueen ja sen lähiympäristön 19.8.2020. Lisäksi ympäristöluvan mukainen valvontakäynti suoritettiin 14.2.2024 ja maa-ainesvalvontaa on tehty alueella vuosittain.

Lisätiedot: Ympäristösihteeri/vesihuoltoasiantuntija Marianne Ojanperä, puh. 040-7292167

RATKAISUOSA

Ehdotus

VIRANOMAISEN RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET**Ratkaisu**

Uuraisten kunnan ympäristöjaosto päättää:

-myöntää Peab Industri Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kallion louhintaan ja murskaukseen, sekä maa-aineslain 4 §:n mukainen luvan 1 500 000 m³ kokonaisottomäärälle Uuraisten kunnassa sijaitseville tilalle Takatasku RN:o 892-402-1-432.

-Ottotoiminnassa tulee noudattaa hakemuksen mukaista otto-suunnitelmaa sekä seuraavia lupaehtoja. Lupaehdot on asetettu perustuen Maa-aineslakiin (24.7.1981/555) sekä -asetukseen 926/2005 ja Ympäristönsuojelulakiin 527/2014, ympäristönsuojeluasetukseen 713/2014 ja YSL:n mukaisiin säädöksiin.

-Luvat myönnetään hakemuksen mukaisesti viideksitoista vuodeksi mm. hankkeen laajuus ja kiviaineksen laatu huomioon ottaen. (ML 10 § 2. mom.)

-Myönnetään lupa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksen hausta huolimatta noudattaen seuraavia lupamääräyksiä;

LUPAMÄÄRÄYKSET MAA-AINESLAIN PERUSTEELLA**Toimintaa koskevat yleiset määräykset**

1. Toiminta voidaan aloittaa ennen lainvoimaisen päätöksen voimaantuloa, edellyttäen että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja lupapäätöstä noudattaen. Toiminnalle on asetettava erillinen vakuus 10 000 € ennen toiminnan aloittamista. (ML 21 §)
2. Ennen maa-ainesten oton aloittamista on luvan saajan asetettava maa-aineslain 12 §:n mukainen vakuus. Vakuuden suuruus on 76 800 euroa.

Aikaisemmin asetettu vakuus voidaan vapauttaa, kunnes uusi vakuus on asetettu. Vakuuden on oltava voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty. (MAL 12 §)

Vakuudeksi hyväksytään joko raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus, rahalaitokseen tehty rahatalletus tai muu valvontaviranomaisen hyväksymä vakuus. Talletustodistukseen tai muuhun irtaimeen panttiin on liitettävä pantinantajan panttaussitoumus ja talletustodistukseen lisäksi pankin sitoumus säilyttää valvontaviranomaiselle panttioikeus talletukseen. Vakuus voidaan vapauttaa vaiheittain valvontaviranomaisen päätöksellä. (MAL 12 §)

- 3. Lupa on voimassa 15 (viisitoista) vuotta luvan päätöspäivästä.** Kaikki luvassa määrätyt toimenpiteet tulee suorittaa loppuun luvan voimassaoloaikana.
- 4. Alin sallittu ottotaso on + 143,8 (N 2000)** lopputilannekartassa esitetyn mukaisesti. Alin ottotaso kuitenkin aina vähintään 3 m ylimmän havaitun pohjavesipinnan yläpuolella. Alin ottotaso tulee aina olla myös Heinälammen pinnan tasoa korkeammalla. Ottaminen toteutetaan ottosuunnitelman mukaisesti suuntiin ja sen rajauksin.

5. Toiminnassa tulee noudattaa seuraavia toiminta-aikoja:

- murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana;
- poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana;
- rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana;
- räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana;
- kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.
- kuormaamista ja kuljetusta saa tehdä poikkeustapauksissa lauantaisin klo 7.00 ja 18.00 välisenä aikana, ei kuitenkaan kesäaikaan 1.6 -31.8 välisenä aikana.
- alueella ei saa harjoittaa ympäristölupaa edellyttävää toimintaa viikonloppuisin eikä arkipäivinä.

(ML 11 § 3. mom., YSL 52 §, VNp 800/2010)

Pintavedet

- 6.** Louhoksen pohja muotoillaan siten, ettei alueelle missään olosuhteissa lammikoidu haitallisesti pintavesiä. Ottamisalueelta poistettava vesi tulee johtaa siten, ettei sitä aiheudu alapuolisessa maastossa, ojissa ja vesistöissä vettymistä tai muita haittoja. Toiminnanharjoittajan tulee varautua kuivatus- ja pintavesien käsittelyyn kiintoaineksen erottamiseksi (laskeutuslaitilla tms). Vesien johtamisessa tulee noudattaa mitä ympäristölupamääräyksissä asiasta määrätään.

Pois johdettavan veden määrästä ja sekä muista toiminnan ympäristövaikutuksiin liittyvistä havainnoista tulee pitää kirjaa ja kirjanpito on vaadittava esitettävä maanlain mukaiselle valvontaviranomaiselle.

Liikenne

7. Maa-ainesten kuljetukseen alueelta käytettävät tiet on säilytettävä ja pidettävä hyvässä kunnossa. Teiden pölyäminen on estettävä kastelemalla.

Merkintä

8. Kallioaineksen pystyseinäiset louhokset on turvallisuussyistä aidattava turvallisuuden takaavalla ja säänkestävällä aidalla, kun ottosyvyys ylittää 3 metriä. Aitojen kunnosta on pidettävä jatkuvasti huolta. Putoamisvaarasta on myös varoitettava kyltein, jotka sijoitetaan ympärivään maastoon reunan lähelle. Koko ottamisalue tulee merkitä maastoon lippusimalla tai varoitusnauhalla sekä louhinta-alueesta varoittavilla kylteillä, jotka ovat vähintään kummenen metriä ottamisalueen rajaa ulompana.

9. Valvonnan helpottamiseksi maastoon tulee asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia selvästi havaittavia korkeusmerkkejä eli kolmiopukkeja väh. 3 kpl. Merkinnät tulee asentaa ennen ottotoiminnan aloittamista ja ne tulee pitää kunnossa koko ottotoiminta-ajan.

10. Ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä maastoon selvästi. Ottamisalueen rajat merkitään selkeästi. Merkinnät tulee asentaa ennen ottotoiminnan aloittamista. Merkinnät tulee olla sellaiset, että niiden perusteella voidaan jatkuvasti todeta ja seurata ottamista.

11. Ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvan haltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika, sekä ajantasaiset toiminta-ajat.

12. Asiattomien pääsy kaivualueelle on estettävä. Luvaton liikkuminen alueella on kiellettyä ja ilmoitettava siitä näkyvästi. Ajankohtina, jolloin alueella ei ole toimintaa, alue on suljettava puomilla tai vastaavalla luvattomien henkilöiden pääsyn estämiseksi.

Poltto- ja voiteluaineet

13. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Poltto- ja voiteluaineiden käsittely on toteutettava niin, että haitallisia aineita ei pääse missään olosuhteissa maaperään tai pohjaveteen. Alueella ei saa varastoida poltto- ja voiteluaineita toimintajaksojen ulkopuolisena aikana. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Toiminnot tulee sijoittaa erikseen rakennettavalle, tiivispohjaiselle tukitoiminta-alueelle. Lisäksi pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.

Jätehuolto

14. Alueella ei saa polttaa, eikä sinne saa haudata tai vastaanottaa jätteitä. Aluetta ei saa käyttää ylijäämämaiden läjitysalueena. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kerätä, varastoida ja toimittaa viipymättä jatkokäsittelyyn ympäristöluvan omaavalle vastaanotto paikalle. Toiminnassa mahdollisesti syntyneitä vaarallisia jätteitä tulee käsitellä siten, ettei jätteistä aiheudu maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa.

15. Maa-ainesten ottamisessa syntyneet kaivannaisjätteet (kallio- tai maaperässä luonnollisesti esiintyvän orgaanisen tai epäorgaanisen aineksen irrotuksessa taikka sen varastoinnissa, rikastamisessa tai muussa jalostamisessa syntyvät jätteet) tulee hyödyntää ensisijaisesti alueen rakentamisessa ja maisemoinnissa. Mikäli alueen maa-aineslain mukaisesti jälkihoitotöihin (maa-aineslupapäätöksen mukaisesti) ei ole riittävästi alueella jo olevia pintamaita, voidaan ko. käyttötarkoituksiin soveltuvia maita tuoda alueen ulkopuolelta. Maa-aineksen tulee olla puhdasta, eikä se saa sisältää haitallisia aineita. Ulkopuolelta tuotavien maiden alkuperä on aina selvitettävä ja kirjattava ylös. (YSA 6 §, YSL 113, 114 §, ML 5 a §)

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

16. Tilalla sijaitsevista pohjavesiputkista ja muista suunnitelma-alueella lähellä olevista pohjavesiputkista (5 kpl), tulee havaita **pohjaveden taso** neljä kertaa vuodessa (kevät, kesä, syksy ja talvi). Havaintotulokset ja havaintopäivä tulee merkitä havaintopäiväkirjaan. Tulokset on esitettävä kunnan maa-ainesotonvalvojalle kunkin vuoden tammikuun 31. päivään mennessä. Tiedot on tarvittaessa esitettävä myös ELY-keskuksen edustajille. **Pohjaveden laatua** tulee tarkkailla havaintoputkesta (pvp 2) otetusta pohjavesinäytteestä ennen ottotoiminnan aloittamista sekä kolmen vuoden välein ottamistoiminnan aikana. Laajassa analyysissä määritetään haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/ TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt, koliformiset, E. coli bakteerit. Lisäksi raskasmetallipitoisuudet tulee selvittää, mikäli ottamisalueella tai sen läheisyydessä on malmiesiintymiä tai jos näytteen pH on alhainen. Alumiinipitoisuus voi olla tarpeen määrittää, jos pohjavesinäytteen pH on alle 6. Kromipitoisuus määritetään, jos pH on yli 8. Pohjaveden lämpötila mitataan aina näytteenoton yhteydessä. Jos pohjaveden laadun todetaan muuttuneen, voi valvontaviranomainen määrätä luvan haltijan ottamaan lisänäytteitä tai tarkentamaan analyysivalikoimaa. Tarvittaessa näytteitä otetaan myös välivuosina valvontaviranomaisen kanssa erikseen sovittavin parametrein. Pohjavesinäytteiden otossa tulisi käyttää sertifioitua näytteenottajaa. Vesinäytteet otetaan yleensä havaintoputkesta imu- tai uppopumpulla näytteenotto-ohjeita noudattaen. Näytteet kestävöidään ja säilytetään ohjeiden mukaisesti.

17. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Uuraisten kunnan öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

18. Toiminnanharjoittajan tulee pitää kirjaa ja ilmoittaa vuosittain louhitun ja murskatun kiviaineksen määrä ja laatu. Kirjanpidon tulee lisäksi olla ympäristönsuojeluviranomaisen saatavilla. Toiminnanharjoittajan on toimitettava vuosittainen yhteenveto ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.1. mennessä (ML 23 a § ja ML a 9§)

Lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruuttaminen

19. Lupaviranomainen voi muuttaa tämän lain nojalla antamia lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan, milloin lupamääräyksiä on jatkuvasti tai törkeästi rikottu, ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön tai luonnonolosuhteisiin tai lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja tai selvityksiä. Lupaviranomainen voi luvan voimassaoloaikana antaa päätöksellään suostumuksen poiketa vähäisesti lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä. Suostumuksen edellytyksenä on, että poikkeaminen ja sen laatu, ottaen huomioon lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset, ei merkitse luvan olennaista muuttamista eikä vaikuta asianosaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin.

Alueen jälkihoito

20. Alue tulee maisemoida turvallisesti ja maisemaan sopivaksi. Luiskat maisemoidaan louhintatyön jälkeen kaltevuuteen 1:2,5 tai porrastetaan. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen. Metsittäminen tapahtuu parhaalla käyttökelpoisella tavalla, joko siementämällä tai istuttamalla Suomen luontoon kuuluvia, kasvupaikalle soveltuvia puulajeja.

Hyvissä ajoin (vähintään 2 vuotta) ennen maa-ainesten ottotoiminnan päättymistä alueella, tulee alueelle tehdä erillinen maisemointisuunnitelma. Kaksi vuotta ennen lupakauden päättymistä alueelle tulee tehdä tarkastus, jossa selvitetään jatkosuunnitelmat ja mahdollinen maisemointitarve. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvan haltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

Maisemointisuunnitelmassa tulee tarkastella jälkikäyttöä ja alueen sulautumista ympäröivään luontoon. Suunnitelmassa tulee tarkastella vaihtoehtoisten maisemointitöiden mahdollisuuksia. Huomioitava myös mahdolliset muodostuneet uhanalaisten tai harvinaisten eläinten tai kasvien elinympäristöt. Mahdolliset törmäpääskyn pesät tulee ottaa huomioon maa-ainestenottotoiminnassa ja maisemoinnissa. Pesien hävittäminen on kielletty pesimäkauden aikana. Lopputuloksena tulee olla luonnon monimuotoisuuden ja maiseman kannalta paras käyttökelpoinen ratkaisu. Suunnitelma tulee hyväksyttävä valvontaviranomaisella.

RATKAISUJEN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus toteutettuna lupahakemuksessa ja ottosuunnitelmassa esitetyllä tavalla ja noudattaen tässä päätöksessä annettuja määräyksiä, täyttää maa-aineslain sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Luvan myöntämisen edellytykset maa-aineslain perusteella. Luvan myöntämiselle on olemassa MAL 6 §:n tarkoittamat edellytykset. Lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma karttoineen on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Lupaharkinnassa on katsottu, että lupahakemus ja siihen liitetty ottamissuunnitelma liitekarttoineen täyttää maa-aineslain 5 § ja maa-ainesasetuksen 1 § ja 2 § mukaiset vaatimukset. Pohjavesiselvitys on Vaasan HAO:n päätöksen mukaisesti toimitettu.

Suunniteltu ottaminen ei turmele maisemakuvaa eikä muutenkaan ottaminen ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Suunnitelman mukainen ottaminen on sijoitettu ja ottaminen järjestetty siten, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi. Esiintymä voidaan hyödyntää taloudellisesti ja säästeliäästi eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa toimittaessa lupamääräysten mukaisesti.

Tosiseikat ja johtopäätökset

Keski-Suomen maakuntakaavassa alue on merkitty biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita. Alueella ei ole yksityiskohtaista kaavaa (esim. yleis- tai asemakaava). Hankkeen laajuus ja kiviaineksen laatu ovat mm. peruste 15 vuoden voimassaoloajan myöntämiselle (ML 10 § 2. mom.). Lupahakemusta koskevalla alueella ei ole luonnonsuojelulain (9/2023) tarkoittamia suojeluvarauksia, eikä alueella ole luonnonsuojelulain tarkoittamia suojeltavia luontotyyppejä tai metsälain 10§:n tarkoittamia arvokkaita elinympäristöjä. Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisussa on todettu mm. että ”ympäristöjaosto ei ole voinut hylätä maa-aineslupahakemusta maa-aineslain 3 §:n 4 momentin perusteella.” ”Hallinto-oikeus arvioi, että saadun selvityksen perusteella sarasuolla ei ole sellaisia luonnonarvoja, joita voitaisiin pitää ympäristönsuojelulain 49 §:n 4 kohdassa tarkoitettuina erityisinä luonnonolosuhteina.” Lisäksi Hallinto-oikeus arvioi, että ”hankekiinteistöllä sijaitseva sarasuo ei ole maa-aineslain 3§:n 1 momentin 2 kodassa tarkoitettu erikoinen luonnonesiintymä.”

Lupahakemuksessa esitetyt toimenpiteet lupamääräykset huomioon ottaen ei aiheuteta luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Hakemuksen mukaisesta toiminnasta ei aiheudu kauniin

maisemakuvan turmeltumista.

Pohjavesiselvityksen johtopäätöksissä todetaan, että ”hankkeella ei ole vaikutusta pohjaveden määrään eikä virtaussuuntaan Kangashäkin pohjavesialueella. Ottaminen ei vähennä sadevedestä muodostuvan pohjaveden määrää. Ottaen huomioon ottamissuunnitelmassa esitetyt toimet pohjaveden laadun turvaamiseksi, hankkeen ei voida arvioida aiheuttavan pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Alueella aikaisemmin harjoitettu maa-ainestenotto ei ole vuonna 2022 tehdyn tutkimuksen perusteella heikentänyt pohjaveden laatua alueella. Hanke ei vaaranna pohjavesialueen veden laatua tai antoisuutta maa-aineslain 3 §:n tarkoittamalla tavalla. Hanke ei muuta pohjaveden laatua tai määrää vesilain 3 luvun 2 §:n tarkoittamalla tavalla. Hanke ei suojoitustoimenpiteet huomioon ottaen aiheuta pohjaveden pilaantumisen vaaraa ympäristönsuojelulain 17 §:n tarkoittamalla tavalla”. Näillä perusteilla ei ole tarpeen hakea vesilain mukaista lupaa.

Lähin asuinrakennus sijaitsee noin yli 2000 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajoista ja lähin vapaa-ajanrakennus 870 metrin etäisyydellä. Heinälampi sijaitsee lähimmillään n. 160 m etäisyydellä ottoalueen rajasta ja lammen pinnan taso on alempi, kuin myönnetty alin ottotaso + 143,8. Lupamääräykset huomioon ottaen toimenpiteestä ei aiheudu sellaisia ympäristövaikutuksia, joiden vuoksi aineiden ottamisesta voitaisiin katsoa aiheutuvan maa-aineslain 3.4 §:n tarkoittamaa vaaraa tai haittaa asutukselle tai ympäristölle.

LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Maa-aineslupahakemus

Aineiden ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupamääräykset on annettava:

- 1) ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista;
- 2) alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen; sekä
- 3) puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista ottamisen aikana ja sen jälkeen.

Lupamääräyksiä voidaan lisäksi antaa:

- 1) ottamiseen liittyvistä laitteista ja liikenteen järjestämisestä erityisesti pohjaveden suojelemiseksi;
- 2) ajasta, jonka kuluessa tämän pykälän nojalla määrätyt toimenpiteet on suoritettava; sekä
- 3) muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä.

Määräykset eivät saa aiheuttaa luvan saajalle sellaista vahinkoa ja haittaa, jota on pidettävä hankkeen laajuuteen ja hänen saamaansa hyötyyn nähden kohtuuttomana. (MaL 555/1981 § 11)

Lausunnoista

Annetut lausunnot, muistutus ja vastineet, on otettu huomioon annetuissa lupamääräyksissä.

LUPAMÄÄRÄYSTEN YKSILÖIDYT PERUSTELUT

Maa-aineslupa

Lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että aineiden ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Asia on kertaalleen käynyt Vaasan hallinto-oikeudessa. ML 21§. MAL 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä YSL 198.1 §:ssä ja 199—201 §:ssä säädetään (**Lupamääräys 1.**)

Luvan vakuuden on oltava voimassa luvan antopäivästä lähtien. Luvan vakuuden on oltava niin suuri, että sillä voidaan korvata ne haitat, vahingot ja kustannukset, jonka lupamääräysten noudattamatta jättäminen voi aiheuttaa. Annettava lupa korvaa aikaisemman luvan, jolloin vakuus on määrätty koko suunnitelma-aluetta koskeväksi. Ottoalueella on voimassa oleva maa-aineslupa, jonka vakuus on voimassa kunnes nyt käsittelyssä oleva maa-aineslupa saa lainvoiman. Tämän vuoksi on tarpeellista määrätä uusi vakuussumma koskemaan uutta kokonaislupa-aluetta, sekä päivittämään voimassaoloajan. (**Lupamääräys 2.**)

Lupa aineiden ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi (MaL 10 § 1.mom.). Eryteisestä syystä lupa voidaan kuitenkin myöntää pidemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin aineiden ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erytisellä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisessa voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle. (MaL 10 § 2. mom.). Maa-aineslain 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan voimassaoloon sovelletaan, mitä tässä pykälässä 10 säädetään luvan voimassaolosta. Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet. (**Lupamääräys 3.**)

Lupamääräys ottamisen tasosta ja -suunnasta. Maa-aineslaki 11 §. Heinälammien suojelumääräys. Ottotaso on voimassa olevassa luvassa ollut sama 3 m pohjavedenpinnan yläpuolella ja lisäksi ottoalue on 3,5 ha:n osalta pohjavesialueella, muilta osin pohjavesialueen ulkopuolella. (**Lupamääräys 4.**)

Lupamääräys on annettu hankkeesta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi (ML 11 § 3. mom) ja valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä (MLa § 6 2. mom. 5). (**Lupamääräys 5.**)

Pintavedet

Maa-aineslaki 11§ Lupamääräykset, 3. mom. Haittojen välttämiseksi ja rajoittamiseksi tarpeelliset toimenpiteet. **(Lupamääräys 6.)**

Liikenne

Maa-ainesten kuljetus ei saa aiheuttaa vaaraa muille tienkäyttäjille eikä käytössä oleva tieverkko saa kärsiä raskaista kuljetuksista. Tien pölyämistä on estettävä kastelemalla puhtaalla vedellä, koska kyseessä on pohjavesialueella oleva toiminta. Tienhoitokunta voi antaa tienpitoon liittyviä omia määräyksiään. Määräys ottotoiminnasta, maa-aineslaki 11 §. **(Lupamääräys 7.)**

Merkintä

Määräys ottotoiminnasta, maa-aineslaki 11 §. Määräys annettu yleisen turvallisuuden takaamiseksi. **(Lupamääräys 8)**

Korkeusmerkit täytyy sijoittaa niin, että ottotasoa pystytään tarkkailemaan sekä oton edetessä, että valvomaan helposti korkeusmerkkejä hyödyntäen. Ottamisalue täytyy olla selvästi rajattu ja ottotoiminnasta ja ottoluvan haltijasta yhteystietoineen on oltava riittävät tiedot näkyvässä taulussa. Ajantasaiset toimintajaksot tulee olla päivättyinä tauluun. Niiden kunnosta on pidettävä huolta koko ottotoiminta-ajan. Määräys ottotoiminnasta, maa-aineslaki 7 ja 11 §. **(Lupamääräykset 9, 10 ja 11).**

Lupamääräys on annettu Maa-aineslaki 11 §:n perusteella turvallisuusmääräyksenä sekä ottamisalueen soveltumattoman käytön estämiseen. **(Lupamääräys 12)**

Poltto- ja voiteluaineet

Ympäristön tai pohjavesien pilaantumista ei saa tapahtua. Alue sijaitsee 2E.luokan pohjavesialueella, osin sen muodostumisalueen sisällä. Määräys ottotoiminnasta, maa-aineslaki 11§. **(Lupamääräys 13)**

Jätehuolto

Lupamääräykset tulee antaa alueen siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen (ML 11 §) Jätehuollossa tulee noudattaa voimassa olevia Sydän-Suomen jätelautakunnan jätehuoltomääräyksiä. **(Lupamääräys 14)**

Maa-aineslaki edellyttää että kaivannaisjätteistä on esitettävä jätehuoltosuunnitelma. Maa-aineslaki 5a§ ja 16 b §. **(Lupamääräys 15)**

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

Maa-aineslaki 9 § Ottajan korvausvelvollisuus ja 11 § lupaan liitettävä määräykset, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Putket Hp 1, 2, 3, 4 ja PVP2 ovat ottoalueen läheisyydessä sijaitsevia pohjavesiputkia, jotka sijaitsevat toiminta-alueesta oletetun pohjaveden virtaamasuunnan alapuolella. **(Lupamääräys 16)**

Maa-aineslaki 555/1981 11§ 3. mom. kohta 3, sekä maa-ainesasetus 926/2005 6§ 5. mom. **(Lupamääräys 17)**

Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaisella otetun aineksen määrä ja laatu 23 a §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31 päivänä MaLA 9§. Tämä on tärkeää valvonnan kannalta. **(Lupamääräys 18)**

Lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruuttaminen

Lupaviranomaisella on mahdollisuus maa-aineslain 16 § perusteiden mukaisesti muuttaa lupamääräyksiä tai poiketa niistä, sekä peruttaa lupa. Luvan olennainen muuttaminen, vaikutukset asianosaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin vaativat uuden lupahakemuksen. (ML 16 §) **(Lupamääräys 19)**

Jälkihoitovelvoite

Maa-ainesten päättymisen jälkeen muuttunut maisema pitää sopeuttaa ympäröivään luontoon mahdollisimman hyvin ja turvata kasvillisuuden palauttaminen, sekä olla turvallinen. Alueen jälkihoitovelvoite kuuluu lupanhakijalle. Määräys ottotoiminnasta, maa-aineslaki 11§. Myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet MaLA § 8. **(Lupamääräys20)**

YMPÄRISTÖLUPAMÄÄRÄYKSET YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN PERUSTEELLA

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 § ja 29 §. Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014) 2 § kohdat 6 a ja 6 b perusteella

1. Ympäristöluvanvarainen toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta, kun hakija asettaa (yhteensä) 10 000 € vakuuden ennen toiminnan aloittamista.
2. **Tämä ympäristölupa koskee kalliokiviaineksen louhintaa ja murskausta Uuraisten kunnan alueella olevalla tilalla Takatasku RN:o 1:432. Ympäristölupa ei mahdollista muualta tuotavan kiviaineksen murskaamista alueella.** (YSL 27 ja 29 §:ät).

Toiminta-ajat

3. Louhinta- ja murskaustoimintaa saa harjoittaa enintään 5 kuukautta vuodessa. Vuosittaisen ottomäärän ollessa enintään 150 000- 400 000 tonnia. **Toiminnassa tulee noudattaa seuraavia toiminta-aikoja:**

- murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana;
- poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana;

- rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana;
- räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana;
- kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana
- kuormaamista ja kuljetusta saa tehdä poikkeustapauksissa lauantaisin klo 7.00 ja 18.00 välisenä aikana, ei kuitenkaan kesäaikaan 1.6 -31.8 välisenä aikana.
- alueella ei saa harjoittaa ympäristölupaa edellyttävää toimintaa viikonloppuisin eikä arkipäivisin.
(YSL 52 §, VNp 800/2010, NaapL 17 §)

Melu, tärinä ja pöly

4 Louhintaräjäytyksistä tulee ennen räjäyttämistä antaa varoitussignaali. Luvan haltijan on muutoinkin huolehdittava, ettei louhinta-alueelle ole mahdollista tulla havaitsematta ulkopuolisia henkilöitä räjäytysaikana. Räjäytystoiminnasta tulee tiedottaa lähiasukkaita hyvissä ajoin ennen räjäytystä. Räjähdetoiminnassa tulee noudattaa lakia vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta. (390/2005 ja YSL 52 §)

5 Melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle, +143,8 (N2000). Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina (vähintään 7-10 m) ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy (erityisesti etelä-, kaakko-, itä- ja koillisosat). Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava. Toiminta-alueella siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi.

Kivenmurskaamon melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailta meluntorjuntatoimilla. Meluesteet on rakennettava teknisten mahdollisuuksien (BAT) mukaan melulähteen välittömään läheisyyteen. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa meluntorjuntaan liittyviä lisämääräyksiä. (YSL 49 §, VNp 800/2010)

6. Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla ja luonnonsuojelualueella melun A-painotettu keskiäänitaso saa olla enintään 45 dB päivällä (klo 7-22) ja yöllä (22-7) 40 dB.

Mikäli melusta tulee perusteltuja valituksia, tulee melumittaukset tehdä ulkopuolisen asiantuntijan toimesta normaalina toiminta-aikana. Mikäli melu on kapeakaistaista tai iskumaista, on mittaustuloksiin lisättävä 5 dB (A).

Toiminnanharjoittajan tulee mittaustulosten perusteella ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin meluhaitan vähentämiseksi. Valvontaviranomainen voi perustelluista syistä edellyttää ylimääräisiä melutason mittauksia toiminnan aikana. (YSL 52 §, VNp 800/2010, VNp 993/1992).

7. Pöylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle, +143,8 (N2000) tasoon. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä sijoittamalla porausvaunuihin pölynkeräyslaitteet tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Murskauslaitos tulee olla vähintään C-luokan asema (TIEL 227006). Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Pölynkeräysjärjestelmiä tulee huoltaa säännöllisesti ja suunnitelmallisesti. Ennen räjäytyksiä tulee kallion päältä puhdistaa maa-aines huolellisesti pois pölyn vähentämiseksi. Pölyn sidonnassa tulee käyttää kastelua vedellä.

Ottotoiminta-alueen kuljetusalueita tulee kastella pölyn leviämisen estämiseksi. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kastettava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä. Kuljetus- ja kuormausmatkat toiminta-alueella tulee suunnitella mahdollisimman lyhyiksi. Kekkosenpöydäntietä tulee aina tarvittaessa kastella pölyn leviämisen estämiseksi. Valvontaviranomainen voi perustelluista syistä edellyttää pölyn mittausta toiminnan aikana. (YSL 52 §, VNp 800/2010)

Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen

8. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja tai sijoitettava konttiin. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Poltto- ja voiteluaineita ei saa varastoida alueella. Lisäksi pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.

9. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Alueelle tulee rakentaa erillinen tukitoiminta-alue, jossa autoja, koneita ja laitteita voidaan lyhytaikaisesti säilyttää toiminta-aikoina. Myös öljy- ja polttoaineiden säiliöt tulee säilyttää toiminta-aikana tukitoiminta-alueella.

Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse

maaperään tai pohjaveteen. Laitteistoja, jotka on huollettava, tulee olla vähintäänkin huoltomatot tai vastaavat estämään vuotojen pääsyn maaperään. Autoja, koneita ja laitteita ei saa säilyttää alueella toiminta-ajanjaksojen ulkopuolisena aikana.

10. Pölynsidonta-aineita eikä räjähteitä saa käyttää siten, että niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa (YSL 52 §, VNp 800/2010).

11. Toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu pohjavesien tai pintavesien pilaantumista. Pinta- ja valumavedet tulee johtaa louhinta-alueelta pois niin, ettei alueelle muodostu missään olosuhteissa pintavesien lammikoitumista. *Mikäli* pintavesien johtamisesta aiheutuisi vettymis- tai muuta haittaa alapuoliseen maastoon, tulee alueelle rakentaa laskeutusallas ja vesien säännöstelyratkaisu vesien johtamiseksi hallitusti maastoimeytykseen. Laskeutusaltaan veden laatua tulee tarkkailla ottotoiminnan aikana otettavilla vesinäytteillä. Pintaveden seurantaparametrit ovat: pH, kok- N, COD Mn, Sähkönjohtokyky, sameus ja aistinvaraisesti öljyhiilivedyt .

Mahdollisen laskeutusaltaan ja purkuojien kunto tulee tarkastaa vähintään kaksi (2) kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Altaisiin ja purkuojaan kertynyt liete tulee tarvittaessa poistaa ja siirtää kuivumaan paikkaan, josta ei tapahdu uudelleenliettymistä. Kuivunut ja puhtaaksi todettu liete voidaan käyttää muuhun maa-ainekseen sekoitettuna louhinta-alueen maisemoinnissa. (YSL 52 §, VNp 800/2010).

Jätehuolto

12. Toiminta-alueen jätehuolto on järjestettävä jätelain (646/2011) ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnassa tulee noudattaa Sydän-Suomen jätelautakunnan yleisiä jätehuoltomääräyksiä. (YSL 16–17 ja 52 §, VNp 800/2010, JL 72 §).

Metalliromu kerätään tukitoiminta-alueelle ja toimitetaan hyötykäyttöön. Mahdollisesti tarvittavan Wc:n jätevedet tulee johtaa umpisäiliöön, jonka tyhjennyksen suorittaa asianmukaisen luvan omaava jätehuoltoyritystä.

Alueelle ei saa vastaanottaa jätteitä eikä aluetta saa käyttää maankaatopaikkatoimintaan ilman ympäristölupaa. Toiminnassa syntyneet jätteet on lajiteltava ja noudatettava jätelain 8 §:n mukaista etusijaisjärjestystä. Jätteet saa luovuttaa ainoastaan jätelain 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle. Jätehuollosta on oltava kirjallinen jätehuoltosopimus jätehuoltoyhtiön kanssa. Siirtoasiakirjat on laadittava vaarallisten jätteiden, rakennus- ja purkujätteiden ja pilaantuneen maan siirrosta ja luovuttamisesta. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteistä. Kirjanpitoon on sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn ja poiskuljetetun jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä. Kirjanpitoliedot on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kolme vuotta mahdollista

viranomaistarkastusta varten. (YSL 58 §, JL 8, 29, 118, 120 ja 121 §)

13. Vaarallinen jäte on pakattava ja merkittävä ja siitä on annettava tarpeelliset tiedot jätehuollon kaikissa vaiheissa siten, että jätteen siirtoja ja ominaisuuksia voidaan seurata sen synty paikalta hyödyntämiseen tai loppukäsittelyyn. Vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen. Vaaralliset jätteet tulee varastoida lukitussa tilassa omissa selkeästi merkityissä astioissaan tiiviillä alustalla siten, etteivät ne aiheuta vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Vaaralliset jätteet on toimitettava asianmukaisesti käsiteltäväksi vähintään kerran vuodessa. (YSL 58 §, JL 16, 17 § ja VNa 179/2012).

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

14. Melun leviämisen tarkkailua tulee suorittaa koko toimintakauden ajan. Mikäli melusta tulee toiminta-aikana perusteltuja huomautuksia, tulee melumittaukset suorittaa normaalina toiminta-aikana lähimmästä häiriintyvistä kohteesta 1:439. Melumittaus tehdään tällöin ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 ”ympäristömelun mittaaminen mukaisesti. (Vna 800/2010, 7, 8, 13 §)

15. Toiminnanharjoittajan tulee pitää kirjaa louhitun ja murskatun kiviaineksen määrästä ja laadusta, pölyntorjuntatoimenpiteistä, mahdollisista melumittaustuloksista, räjäytyksistä ja niissä käytetyn räjähdysaineen määrästä, toiminnassa syntyvistä jätteistä sekä poikkeuksellisista tilanteista. Kirjanpidon tulee olla ympäristönsuojeluviranomaisen saatavilla. Toiminnanharjoittajan on toimitettava vuosittainen yhteenveto kirjanpidosta ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.1. mennessä (YSL 52 ja 62 §)

Häiriö- ja poikkeukselliset tilanteet

16. Häiriötilanteita varten tulee laatia toimintasuunnitelma, joka on kaikkien ottoalueella työskentelevien työntekijöiden tiedossa. Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä onnettomuuden tai häiriötilanteen edellyttämiin torjuntai- tai korjaustoimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Aiheutuneiden ympäristövaikutusten selvittäminen on aloitettava tilanteen edellyttämässä laajuudessa valvontaviranomaisen kanssa sovittavalla tavalla. Lisäksi on tehtävä korjaavat toimenpiteet vastaavan tapauksen toistumisen estämiseksi.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta siten, että ne eivät käytön aikana vioitu tai muutu siten, että toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojen riski lisääntyy. Polttoaine- tai öljyvuodoista tulee ilmoittaa pelastusviranomaiselle ja Uuraisten kunnan öljyntorjuntavastaavalle ja ympäristöviranomaiselle. Maaperän pilaantumiseen johtaneista polttoaine- ja öljyvuodoista tulee lisäksi ilmoittaa Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa.

Onnettomuuksista ja häiriötilanteista aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi poltto- ja voiteluaineet sekä muut kemikaalit on säilytettävä turvallisesti. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä. (YSL 15, 134, 178 §, VNP 800/2010)

Toiminnan vastuhenkilö

17. Toiminnan tulee olla valvottua ja toiminnalla tulee olla riittävän ammattitaitoinen vastuhenkilö, jonka yhteystiedot on toimitettava valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. (YSL 52§)

Toiminnan muuttuminen

18. Mikäli toiminnassa tapahtuu jokin YSL 89 §:n mukainen muutos, tulee toiminnanharjoittajan hakea välittömästi ympäristöluvan muutosta.

Toiminnan lopettaminen

19. Kivenjalostustoiminnan lakattua alue on viipymättä saatettava sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu käytöstä poistamisen jälkeen maaperän pilaantumista, ympäristön roskaantumista tai muuta siihen rinnastettavaa kyseiselle laitokselle ominaista haittaa tai vaaraa. Alueelta on poistettava kaikki toimintaan liittyvät laitteet ja varusteet. Toiminta-alue on siistittävä ja alueelle varastoidut jätteet on toimitettava hyödynnettäviksi tai käsiteltäviksi siten kuin siitä jätelaissa säädetään. Toiminnanharjoittajan tulee pyytää ympäristösuojeluviranomaiselta lopputarkastusta. (YSL 94, 170 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus toteutettuna lupahakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudattaen tässä päätöksessä annettuja määräyksiä, täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Luvan myöntämisen edellytykset ympäristönsuojelulain perusteella

Ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan ympäristö lupa myönnetään, jos toiminta täyttää tämän ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Lupaviranomaisen on tutkittava asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset sekä luvan myöntämisen edellytykset. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa; 3) 16-17 ja 19 §:ssä kiellettyä seurausta (maaperän ja pohjaveden pilaamiskielto); 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; tai 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta. Toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Sijoittamisessa on lisäksi noudatettava, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon: 1) toiminnan luonne, kestoja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys sekä onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden ja viihtyvyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 9 § mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa 7 ja 8 §:ssä säädettyjen ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä koskevien velvollisuuksien täsmentämiseksi tarkempia säädöksiä: Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristön-suojelusta annetussa valtioneuvoston päätöksessä (ns. MURAUAS-asetus 800/2010) on säädetty normitasoisesti ko. toimialalle vähimmäisvaatimuksia mm. toiminnan sijoittumisesta, ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta, ilmalaadusta ja meluntorjunnasta, työvaiheiden aikarajoista, maaperän ja pohjaveden suojelusta, jäte- ja hulevesistä sekä tarkkailusta.

Ympäristönsuojelulain 70 §:n mukaan ympäristöluvassa annettu lupamääräys voi olla ympäristönsuojelulain nojalla annettuun valtioneuvoston asetukseen sisältyvää yksilöityä ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimusta ankarampi: 1) luvan myöntämisen edellytysten täyttämiseksi; 2) asetuksella annetun ympäristön laatuvaatimuksen turvaamiseksi; 3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan noudattamiseksi.

Tosiseikat ja johtopäätökset

Uuraisten kunnan ympäristöjaosto katsoo, että toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti ei tilalla Takatasku (RN:o 1:432), tapahtuvasta kivenlouhinnasta ja murskauksesta aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä

kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä kohtuutonta haittaa naapureille.

Murskaustoiminta ja rikotus on sijoitettu louhoksen pohjatasolle, jossa melun ja pölyn leviämistä ympäristöön vähentävät kallioseinät, tuotevarastokasat, sekä pintamaiden varastointialueet.

Lähin vakituinen asutus sijaitsee alueen kaakkois puolella yli 2000 m etäisyydellä louhinta- eli kaivualueesta ja lähin vapaa-ajanasunto lounaassa noin 870 m etäisyydellä ja koillisessa noin 950 m etäisyydellä. Alueen itä puolella lähimpiin vapaa-ajanasuintaloihin on etäisyyttä noin 1300 m.

Louhintaa tai murskaamista ei tulla suorittamaan alle 300 metrin etäisyydellä asutuksesta. Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010, ns. MURAUUS-asetus) 3 §:n mukaiset sijoittumisedellytykset tältä osin täyttyvät.

Toiminta sijoittuu 2E- luokan pohjavesialueelle. Lupapäätösharkinnassa on otettu huomioon ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaiset sijoituspaikan vaatimukset ja pohjaveden suojakerros. Keski-Suomen maakuntakaavassa alue on merkitty biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi.

Ympäristönsuojelulain 2. luvussa 8§ säädetään mm. ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan periaatteista, joiden mukaan toiminnassa tulee käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT). Ympäristönsuojelulain 53 §:n mukainen parhaan käyttökelpoisen tekniikan arviointi on tässä lupapäätöksessä otettu huomioon erityisesti määräyksissä, jotka koskevat muodostuvien päästöjen laatua, määrää ja vaikutusta sekä toimintaan liittyvien riskien ja onnettomuusvaarojen ennaltaehkäisyä (YSL 6-11,20,52, 62 §).

Lausunnoista

Annetut lausunnot ja muistutus sekä vastine on otettu huomioon annetuissa lupamääräyksissä.

Lupamääräysten perustelut

Ympäristölupahakemus

Lupamääräyksiä annettaessa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoja sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten on perustuttava parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien

ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Ympäristölupa

Luvanvaraisen toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta. Lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Vakuuden määrä on yhteneväinen maa-aineslupapäätöksen kanssa (yhteensä). MAL 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä YSL 198.1 §:ssä ja 199—201 §:ssä säädetään.

(Lupamääräys 1.)

Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan hakemuksessa esitetty toiminta tarvitsee ympäristöluvan. Tämä lupapäätös ei mahdollista muualta tuotavan kiviaineksen murskaamista alueella (YSL 16 ja 17 §). **(määräys 2)**

Toiminta-ajat

Toiminnasta aiheutuvaa melua on tarpeen rajoittaa, jotta toiminnasta ei aiheutuisi lähiseudun asukkaille kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Toiminta-ajat ovat yhteneväiset alueelle 15.2.2017 myönnetyn yhteisluvan kanssa.

Kesäaikaista louhintaa, murskausta rajoitetaan kesäkuukausilta, sillä toiminnoista saattaa syntyä ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua ympäristön pilaantumiseen rinnastettavaa haittaa (melu ja pöly), sekä naapurussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta räsitusta lähiasukkaille. **(määräys 3)**

Melu, tärinä ja pöly

Alueen läheisyydessä liikkuvien turvallisuuden lisäämiseksi päätöksessä on annettu varoitusmerkinantoa ja tiedottamista koskeva määräys. Muusta alueen suojaamisesta, merkitsemisestä ja varoittamisesta on määrätty toiminnan maa-ainesluvassa. **(määräys 4)**

Ulkomelun enimmäis-melutaso on myös melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukainen. Toiminnanharjoittaja on hakemuksessaan esittänyt meluntorjuntatoimenpiteitä melun vähentämiseksi. Meluntorjunta-toimenpiteiden riittävyden varmistamiseksi on valvontaviranomaisella mahdollisuus edellyttää melumittauksen suorittamista. Melumittaus tulee tällöin tehdä ammattilaisen toimesta ja ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 mukaisesti.

Toiminnalle on annettu päätöksessä em. valtioneuvoston päätöksen 800/2010 mukaiset pöly- ja melupäästöjä koskevat määräykset. Toiminnasta ei saa aiheutua sellaista ilmanlaadun heikkenemistä, joka vaarantaa 5 §:ssä tarkoitetun

ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamisen. Pölyhaittojen leviämisen hallitsemiseksi on annettu määräys murskaamon vähimmäisluokitukselle. (Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu; Tielaitos, Helsinki 1994.), sekä vaatimukset kastella tiealueita ja työskentelyalueita tarvittaessa. Hengitysilmän pienhiukkasten pääasiallinen lähde on ulkoilman saasteet. Hengitysilmassa leijailevat partikkelit aiheuttavat sekä akuutteja että pitkävaikutteisia terveyshaittoja.

(määräykset 5–7)

Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen

Kalliokiven ottoalue sijaitsee 2E. luokan pohjavesialueella. Maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi päätöksessä on annettu määräyksiä alueella varastoitavista öljytuotteista ja polttoaineista sekä niiden käsittelystä ja työkoneiden huoltamisesta. Tukitoiminta-alue voidaan rakentaa asfaltoimalla tai pohjan tiiveys voidaan varmistaa HDPE-kalvolla, joka suojataan kantavalla maakerroksella. Lisäksi on annettu määräyksiä onnettomuustilanteista.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisesti pinta- ja pohjavesimuodostumien tila ei saa heiketä ja niiden tila tulee olla vähintäänkin hyvä. Mikäli pintavesiä kertyy ottoalueelle, tulee niiden poistamiseksi hallitusti, rakentaa lieteallas, jonka vedenlaatua tulee tarkkailla. Mikäli vedestä aistinvaraisesti löytyy öljyhiilivetyjä, tulee vedestä ottaa näyte, josta tutkitaan myös öljyjakeet (C10-C 40). Laskeutusaltaan todennäköisin sijoitusalue on ottoalueen luoteisosassa. Mahdollisen laskeutusaltaan kunnosta on pidettävä huolta ja sen tyhjentämisestä tulleet lietteet voidaan käyttää maisemointiin, mikäli lietteet on todettu puhtaiksi. Puhtauden arviointiin sovelletaan VnA maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) §3 ja 4 1. mom.

Pohjavesimuodostumia pilaavien aineiden pitoisuuksien pysyvää ja merkittävää kasvamista ehkäistään (1299/2004 ja Muraus asetus 800/2010 § 9, 12) **(määräykset 8, 9, 10 ja 11)**

Jätehuolto

Jätehuollon asianmukaisesta järjestämisestä on annettu määräyksiä myös jätelain nojalla. Jätteiden oikealla käsittelyllä varmistetaan, ettei jätteistä tai niiden varastoinnista aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, terveyshaittaa tai alueen roskaantumista. Koska kaikki kiviaineksen ottamisessa syntyneet kaivannaisjätteet (so. pintamaat) on tarkoitus käyttää alueen maisemoinnissa, ei erillisiä kaivannaisjätealuetta koskevia määräyksiä ole ollut tarpeen antaa. Aluetta ei ilman ympäristölupaa saa kuitenkaan käyttää maankaatopaikka-toimintaan. (jätelaki 646/2011 ja VnA kaivannaisjätteistä 190/2013) **(määräykset 12–13)**

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. YSL 62 §:n perusteella tulee myös määrätä mittausten menetelmä ja mittausten tiheys. Pohjaveden laatu- ja tasomittauksista on määrätty maa-ainesluvassa. **(Lupamääräykset 14-15)**

Häiriö- ja poikkeukselliset tilanteet

Luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on ennakolta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Räjähdeiden osalta tulee noudattaa lakia kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005). Toiminnanharjoittajan on velvollisuus ilmoittaa valvontaviranomaiselle välittömästi, mikäli maahan tai pohjaveteen on päässyt pilaavia aineita. (YSL 15, 134, 178 §, VNp 800/2010) **(Lupamääräys 16)**

Toiminnan vastuuhenkilö

Toiminnasta vastaavasta on oltava valvovalla viranomaisella ajantasaiset yhteystiedot valvonnan ja mahdollisten onnettomuustilanteiden varalta. **(Lupamääräys 17)**

Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen

Toiminnan lopettamisesta tai olennaisesta muuttamisesta, on ilmoitettava välittömästi lupaviranomaiselle. Toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. **(Lupamääräykset 18 -19)**

LUVAN VOIMASSAOLO**Päätöksen voimassaolo**

Lupa on voimassa 15 vuotta päätöspäivästä lukien, 9.4.2039, ellei luvasta valiteta.

Luvan voimassaoloaika noudattaa alueelle annettua maa-ainesluparatkaisua.

Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa (YSL 27,87, 89 §).

Otettava kokonaismäärä

15 vuoden aikana otetaan n. 1500 000 m³

Vuotuinen otto

ka 100000 m³

Vakuus toiminnan aloittamisesta ennen lainvoimaista päätöstä

yht. 10 000 € (5000 € maa-aines +5000 € ympäristölupa. Vapautetaan lainvoimaisen päätöksen jälkeen, mikäli ei tarvetta käyttää).

Vakuus

Vakuudeksi asetetaan 76800 € koskemaan tätä yhteislupaa. (5000e/ha + 0,01e/k-m³= 51500+15000, pohjavesialue 1000e/ha= 10300, yhteensä 76800e) Haltija huolehtii, että vakuus valvontaviranomaiselle eli Uuraisten kunnalle on voimassa ennen toiminnan aloittamista ja kunnes maisemointi ja jälkityöt ja lopputarkastus on hyväksytysti tehty.

Luvan muuttaminen

Lupaviranomaisen on luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen tai haitankärsijän taikka 186 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön hakemuksesta muutettava lupaa, jos:

- 1) toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta;
- 2) toiminnasta aiheutuu tässä laissa kielletty seuraus;
- 3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia;
- 4) lupamääräyksen perusteiden havaitaan olevan virheelliset eikä määräyksen muuttamisesta aiheudu tarvetta harkita uudelleen luvan myöntämisen edellytyksiä;
- 5) toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan muuttaminen on tämän vuoksi tarpeen;
- 6) luvan muuttaminen on tarpeen luvan myöntämisen jälkeen laissa, valtioneuvoston asetuksessa tai Euroopan unionin säädöksessä annetun sitovan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan yksilöidyn vaatimuksen täyttämiseksi. (YSL 89 §)

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) §:t: 6-12, 14-20, 22, 27, 28, 29, 34, 35, 39, 42, 43, 44, 46, 47 a, 48, 49, 52-53, 58, 62, 64-66, 70, 83-89, 94, 113-114, 127, 134, 140, 178, 190, 191,199

Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014) §:ät 2, 3-7, 11-15, 20

Valtioneuvoston asetus jätteistä 179/2012;

Valtioneuvoston päätös kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010, 314/2017);

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992);

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017);

Maa-ainelaki (555/1981) §:t 1, 1a 3–4, 5, 5a, 6–7, 10–11, 12, 13, 13a, 19–21, 23, 23a, 23b;

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) §:t, 1–4, 6–9;

Luonnonsuojelulaki 9/2023

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17§

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004 §:t 2,8 ja 21)

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994) §4

Maa-ainestaksa (Uuraisten kunnan ympäristöjaosto 14.2.2023 § 6);

Ympäristölupataksa (Uuraisten kunnan ympäristöjaosto 14.2.2023 § 7);

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta (2/2023)

Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestäväään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24

Maa-ainesten ottaminen ja ottamisalueiden jälkihoito, Ympäristöopas,

Ympäristöministeriö, Helsinki 2001.

Uuraisten kunnan hallintosääntö (KV hyväksymä 29.5.2023) 23 §.

Uuraisten kunnan pohjavesialueiden suojeleusuunnitelma (2017)

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

Muut huomioon otetut ohjeet

Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö- julkaisusarja 25/2010. Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)- ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa.

Maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelyn ja valvonnan menettelyohje. Ympäristöministeriö 2017.

Ympäristöministeriön ohje 1/1995- Ympäristömelun mittaaminen

Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu; Tielaitos, Helsinki 1994

Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriön Suomen ympäristö- julkaisusarja 5/2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Helsinki 2018.

Sydän-Suomen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset. Voimassa 1.1.2023 alkaen toistaiseksi.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Lupa- ja valvontamaksut MaL 23 § ja YSL 205 §

Valvontamaksuista yhteiskäsittelyluvan yhteydessä säädetään mitä MRL 145 §:ssä säädetään rakennustyön valvonnasta kunnille suoritettavasta maksusta, kun lupa- ja valvontaviranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

YSL 205.3 §, Tämän lain 47 a §:n mukaisten lupahakemusten käsittelystä ja valvonnasta kunnalle perittävistä maksusta säädetään MAL 23 §:ssä.

Näiden lupien käsittelymaksu on Uuraisten kunnan maa-ainestaksan (Ympäristöjaosto 14.2.2023 § 6) 1.4.2023 perusteella on 9250 € (250e + 9000e). Uuden lupahakemuksen ja siihen liittyvän ottamissuunnitelman tarkastamisesta suoritettava maksu määräytyy haetun kokonaisottomäärän mukaan (Taksa 2.1.§):

Suunnitelmaa kohden 250e + 0.01 €/m³ ja 300 000 m³ ylittävältä osalta 50 %. Taksan kohdan 2.5.§ mukaisesti, mikäli voimassa olevassa luvassa otettavaksi esitetty maa-ainesmäärä kasvaa haetun lupamuutoksen seurauksena, käsitellään lupahakemus uutena lupahakemuksena ja siihen sovelletaan kohtaa 2.6.

Ympäristölupataksa (Ympäristöjaosto 14.2.2023 § 7) Liite 1 ympäristölupa 6.2. kohta siirrettävä murskaamo 1700 €. Maa-ainestaksan 3.1. kohdan mukaan maa-ainesluvan ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelystä peritään maa-aineslupahakemuksesta 2.1 kohdan maksu ja ympäristöluvan osuutena 50 % toiminnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta maksusta. (Mal 4a§, YSL 47 a§) Ympäristölupataksan 7 §:n kohta 7.1 mukaisesti: Tuomioistuimen muutoksenhaun johdosta uudelleen käsiteltäväksi palauttaman asian käsittelymaksusta vähennetään, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksessä on peritty. Aiemmin (ympäristöjaosto 16.2.2021 §7) on peritty 850e, joka vähennetään käsittelymaksusta. Maa-ainestaksan

kohdan 2.9. mukaisesti jos lupahakemus kunnan viranomaisen käsittelyssä hylätään, peritään käsittelykuluina tämän taksan mukaisesti maksusta 50 % ja mahdolliset kuulemiskustannukset. Tähän perustuen on aiheellista hyvittää maa-ainesluvan edellisen käsittelyn osuudesta 50 %, eli $5000e * 0,50 = 2500e$

9250+850=10100

-850

-2500

6750

Yhteiskäsittelyn mukainen lupien käsittelymaksu on: 6750 €

Taksan mukainen valvontamaksu on 1650 €. Vuotuinen valvontamaksu lasketaan lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn vuotuisen maa-ainesten ottomäärän mukaan $0,03e/m^3$. Yli 10 000 m³ ylittävältä osuudelta peritään 50 % maksusta. Vuotuinen otto ka. 100 000 m³.

4 § 4.3. Luvanhaltija on velvollinen maksamaan ensimmäisen vuotuisen valvontamaksun ennen ottamistoimintaan ryhtymistään ja seuraavat valvontamaksut vuosittain kalenterivuoden loppuun mennessä. Seuraavat valvontamaksut vuosittain kunnan määräämänä ajankohtana. Ottamistoiminta katsotaan aloitetuksi silloin, kun ottamisalueella ryhdytään pintamaiden poistoon tai muuhun vastaavaan valmistelevaan työhön.

4.10. Valvontamaksu määrätään kunakin vuonna maksun määräämishetkellä voimassa olevien maksuperusteiden mukaan.

PÄÄTÖS

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös julkaistaan kuulutuksella 15.4.2024. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta eli 22.5.2024.

Päätösote / Peab Industri Oy

Asiaote / Keski-Suomen ELY-keskus, kirjaamo
Jyväskylän kaupunki, ympäristöterveysjaosto

Lausunnon tai muistutuksen jättäneet

Tieto päätöksestä / Rajanaapurit ja muut tiedossa olevat asianosaiset
Keskisuomalainen-lehti

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Päätöskuulutus Uuraisten kunnan ilmoitustauluilla ja
kotisivuilla 15.4.2024–22.5.2024.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin päätösasiasta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä. Viimeinen valituspäivä on 22.5.2024.

Liitteet

Karttaote toiminta-alueesta

Ottosuunnitelmakartta

Valitusosoitus